
**AVGIFT PÅ
TOBAKKVARER
2015**

Rundskriv nr. 2/2015 S

Avgiftskode TO
Oslo 1. januar 2015

**TOLL- OG
AVGIFTS DIREKTORATET**

Særavgiftsavdelingen
Schweigaards gate 15
Postboks 8122 Dep
0032 OSLO

Internett: www.toll.no

Innhold:

Stortingets vedtak om avgift på tobakkvarer.....	3
Lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter.....	5
Utdrag av forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter.....	7
Forskrift 6. februar 2003 nr. 141 om innhold i og merking av tobakksvarer.....	17
Utdrag av lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven).....	23
Utdrag av forskrift 21. desember 2007 nr. 1766 til utfylling og gjennomføring mv. av skattebetalingsloven (skattebetalingsforskriften).....	30
Toll- og avgiftsdirektoratets kommentarer.....	35

Endringer i forhold til rundskriv nr. 2/2014 S:

Stortingets vedtak om avgift på tobakkvarer:

- § 1: satsene endret
-

Forskrift om særavgifter (heretter "saf."):

- § 2-1 fjerde ledd: henvisning til sluttbehandlingsavgift fjernet
- § 2-9 endret henvisning til ny gruppeunntaksforordning
- § 4-10-1 tredje ledd endret
- § 5-1 bokstav c opphevet, bokstav d til h blir bokstav c til g
- § 5-5 fjerde ledd: henvisning til sluttbehandlingsavgift fjernet

Endringer i annet regelverk fremkommer av de enkelte bestemmelser.

Ved spørsmål kan Tollvesenet kontaktes på tlf. 22 86 03 12.

Stortingets vedtak om avgift på tobakkvarer

§ 1. Fra 1. januar 2015 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende varer med følgende beløp:

<i>Produkt</i>	<i>Kr</i>	
Sigarer	2,44	per gram av pakningens nettovekt
Sigaretter	2,44	per stk.
Røyketobakk, karvet skråtobakk, råtobakk i forbrukerpakning	2,44	per gram av pakningens nettovekt
Skråtobakk	0,99	per gram av pakningens nettovekt
Snus	0,99	per gram av pakningens nettovekt
Sigarettpapir og sigarethylser	0,0373	per stk.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften. Departementet kan videre gi forskrift om forenklet avgiftsberegning for varer som reisende innfører til personlig bruk utover avgiftsfri kvote, jf. tolloven § 4-20.

§ 2. Departementet kan gi forskrift eller fatte enkeltvedtak om at varer som er ment eller er egnet som erstatning for varer som nevnt i § 1, er avgiftspliktige. Dersom avgiftsplikt blir pålagt, skal det betales avgift med samme beløp som for tilsvarende tobakkvare.

§ 3. Det gis fritak for avgift på tobakkvarer mv. som

- a) fra produsents eller importørs lager
  1. utføres til utlandet,
  2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
  3. leveres til toll- og avgiftsfritt utsalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
- b) innføres
  1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
  2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
- c) etter tolloven § 5-3 fra produsents eller importørs lager leveres til eller innføres av
  1. diplomater,
  2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
  3. Den nordiske investeringsbank,
- d) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
- e) kvalitetsprøves og forbrukes på fabrikk eller lager.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensing av og vilkår for fritak.

§ 4. Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5. Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkeltilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkeltilfellet får en utilsiktet virkning.

Lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter

Lovens tittel endret ved lov 27 mars 1998 nr. 13. Jf. lover 4 nov 1948 nr. 1 (billedkunst), 19 juni 1959 nr. 2 (motorkjøretøyer og båter), 19 juni 2009 nr. 58 (merverdiavgift).

§ 1. Når Stortinget med henvisning til denne loven vedtar særavgifter til statskassen som ikke omhandles i andre lover, ¹ fastsetter departementet nærmere bestemmelser om beregning og kontroll. ² Gjelder særavgiften etanol til teknisk bruk, fastsetter departementet forskrifter om forbud, produksjon, innførsel, utførsel og omsetning.

0 Endret ved lover 18 des 1970 nr. 97, 28 apr 1978 nr. 17, 27 mars 1998 nr. 13, 14 apr 2000 nr. 23, 10 des 2004 nr. 77 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 658), 17 juni 2005 nr. 67 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 21 des 2007 nr. 1616) som endret ved lov 9 des 2005 nr. 115.

1 Jf. f.eks. lov 19 juni 1959 nr. 2.

2 Jf. lov 17 juni 2005 nr. 67 § 10-40.

§ 2. Overtredelse av forskrifter som utferdiges i henhold til denne lov, straffes også når overtredelsen er skjedd ved uaktsomhet, med bøter, ¹ for så vidt det ikke for overtredelsen er fastsatt særskilt straff i den alminnelige straffelov. ²

Når en overtredelse av første ledd er særlig grov, er straffen bøter eller fengsel inntil 2 år, men fengsel inntil 6 år ved forsettlig eller grovt uaktsom overtredelse.

Ved avgjørelsen av om en overtredelse skal regnes som særlig grov, legges vekt på om overtredelsen har et stort omfang, om inn- og utførsel eller bruk er forbudt eller underlagt særlige vilkår, om de varer overtredelsen gjelder var bestemt til å omsettes av lovovertrederen, om denne tidligere er dømt for overtredelse av avgiftslovgivningen eller om det foreligger andre omstendigheter av særlig skjerpene art.

0 Endret ved lover 16 mai 1947 nr. 2, 27 mars 1998 nr. 13, 10 des 2004 nr. 77 (ikr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 658). Endres ved lov 20 mai 2005 nr. 28 (ikr. fra den tid som fastsettes ved lov) som endret ved lov 19 juni 2009 nr. 74.

1 Se strl. 1902 § 27 og kap. 3a; strl. 2005 kap. 4 og kap. 9 (ikke ikr.).

2 Strl. 1902, jf. dens § 406; strl. 2005 § 378 (ikke ikr.).

§ 3. ¹ Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer denne lov eller forskrift gitt i medhold av loven, hvorved statskassen er eller kunne ha vært unndratt avgift, ilegges en tilleggsavgift som tilsvarer det dobbelte, i gjentakelsestilfelle det firedobbelte av det pliktige avgiftsbeløp.

For så vidt angår ansvar etter denne paragraf svarer den avgiftspliktige for medhjelperes, ektefelles ² og barns handlinger. ³

0 Endret ved lov 26 juni 1992 nr. 73.

1 Sml. lov 19 juni 2009 nr. 58 § 21-3.

2 Se lov 4 juli 1991 nr. 47.

3 Jf. strl. 1902 § 48 a og § 48 b; strl. 2005 kap. 4 (ikke ikr.).

§ 4. ¹ Ved urettmessig bruk av merket olje og avgiftsfri biodiesel ilegges registrert eier ² av kjøretøyet en avgift som beregnes etter nærmere regler fastsatt av departementet. Ved gjentakelse kan departementet bestemme at det skal ilegges dobbel avgift. Når det av grunner knyttet til fastsettelsen vil virke særlig urimelig å fastholde hele kravet, kan departementet overfor en eller flere av dem som er ansvarlige for avgiften, nedsette eller frafalle kravet.

0 Tilføyd ved lov 26 juni 1992 nr. 73, endret ved lover 15 des 2006 nr. 70 (ikr. 1 jan 2007), 17 juni 2005 nr. 67 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 21 des 2007 nr. 1616), 11 des 2009 nr. 113 (ikr. 1 jan 2010).

1 Sml. lover 19 juni 1959 nr. 2 § 3 og 19 juni 2009 nr. 58 § 21-3.

2 Sml. lov 19 juni 1959 nr. 2 § 6.

§ 5. ¹ Avgiften svares etter de regler som gjelder på det tidspunkt avgiftsplikten oppstår. Er det ved avgiftspåleggets ikrafttreden inngått kontrakt om leveranse, plikter mottageren å betale et tillegg motsvarende avgiften medmindre det godtgjøres at det ved prisansettelsen har vært tatt hensyn til avgiften. ¹

0 Endret ved lover 13 apr 1951 nr. 2, 26 juni 1992 nr. 73 (som endret fra § 5 til § 6), 27 mars 1998 nr. 13, 17 juni 2005 nr. 67 (i.kr. 1 jan 2008 iflg. res. 21 des 2007 nr. 1616), endret paragraftall fra § 6.

1 Sml. lov 19 juni 2009 nr. 58 § 22-1.

§ 5a. Reglene i tolloven §§ 13-5, 13-6 og 16-16 om pålegg om bokføring og vedtak om tvangsmulkt gjelder tilsvarende når tollmyndighetene utøver kontroll i medhold av forskrift gitt med hjemmel i denne lov § 1.

0 Tilføyd ved lov 13 des 2013 nr. 108.

§ 6. De myndigheter som er tillagt funksjoner etter lov om pristiltak, ¹ plikter på forlangende og uten hinder av den taushetsplikt som ellers påhviler dem, ² å gi skattekontoret og Skattedirektoratet opplysninger om tilskudd som de har latt utbetale av offentlige midler eller av særskilte prisreguleringsfond.

Departementet kan bestemme at politiet, skattemyndighetene og Mattilsynet ³ uten hinder av taushetsplikt plikter å gi toll- og avgiftsetaten nødvendige opplysninger for behandling av søknader om registrering for avgift på alkoholholdige drikkevarer.

0 Tilføyd ved lov 19 juni 1964 nr. 17, endret ved lover 26 juni 1992 nr. 73 (som endret fra § 6 til § 7), 11 juni 1993 nr. 66, 20 juni 2003 nr. 45 (i.kr. 1 juli 2003 iflg. res. 20 juni 2003 nr. 712), 17 des 2004 nr. 86 (i.kr. 1 juli 2005 iflg. res. 17 juni 2005 nr. 599), 29 juni 2007 nr. 46 (i.kr. 31 des 2007 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1370), 17 juni 2005 nr. 67 (i.kr. 1 jan 2008 iflg. res. 21 des 2007 nr. 1616), endret paragraftall fra § 7.

1 Lov 11 juni 1993 nr. 66.

2 Jf. lov 10 feb 1967 §§ 13 flg.

3 Jf. lov 19 des 2003 nr. 124 § 23.

§ 7. Reglene om taushetsplikt mv. i tolloven ¹ § 12-1 gjelder tilsvarende for tollmyndighetenes arbeid knyttet til denne lov.

0 Tilføyd ved lov 9 mai 2008 nr. 14, endret ved lov 19 juni 2009 nr. 50.

1 Lov 21 des 2007 nr. 119.

§ 8. Denne lov trer i kraft straks.

0 Endret ved lover 19 juni 1964 nr. 17 (tidligere § 6), 26 juni 1992 nr. 73 (som endret fra § 7 til § 8), 17 juni 2005 nr. 67 (i.kr. 1 jan 2008 iflg. res. 21 des 2007 nr. 1616), endret paragraftall fra § 8, 9 mai 2008 nr. 14, endret paragraftall fra § 7.

Utdrag av forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1-1. Virkeområde

Denne forskriften får anvendelse på avgifter som oppkreves etter lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter.

0 Endret ved forskrift 22 juni 2005 nr. 682 (i kraft 1 juli 2005).

§ 1-2. Definisjoner

(1) Med avgiftspliktig vare menes en vare som er innført til eller produsert her i landet og som omfattes av Stortingets avgiftsvedtak.

(2) Med produksjon menes enhver behandling, herunder pakking, ompakking eller montering, som medfører at varen blir avgiftspliktig eller endrer avgiftsmessig status.

(3) Med registrert virksomhet menes virksomhet som er registrert etter bestemmelsene i § 5-1 til § 5-6.

(4) Med godkjent lokale menes lager, produksjonslokale e.l. som er godkjent av tollregionen etter bestemmelsene i § 5-7.

0 Endret ved forskrift 12 des 2003 nr. 1533 (i kraft 1 jan 2004).

Kapittel 2. Alminnelige bestemmelser om avgiftsplikt

§ 2-1. Når avgiftsplikten oppstår

(1) For registrerte virksomheter oppstår avgiftsplikten ved

- a) uttak fra virksomhetens godkjente lokaler, herunder tyveri og manko. Driftsmessig svinn anses ikke som uttak,
- b) innførsel, når varene ikke legges inn på godkjent lokale,
- c) ved opphør av registrering.

(2) For ikke-registrerte importører oppstår avgiftsplikten ved innførselen.

(3) For konkursbo eller panthaver oppstår avgiftsplikten ved uttak av avgiftspliktige varer dersom det ikke tidligere er beregnet avgift for disse.

(4) For avgift på teknisk etanol, avgift på elektrisk kraft og avgift på utslipp av NO_x, oppstår avgiftsplikten etter bestemmelsene i henholdsvis § 3-3-3, § 3-12-2 og § 3-19-4.

(5) For bruker som er berettiget til helt eller delvis avgiftsfri bruk av ellers avgiftspliktige varer, oppstår avgiftsplikten også dersom vilkårene for fritak likevel ikke oppfylles.

0 Endret ved forskrifter 25 juni 2004 nr. 1040 (i kraft 1 juli 2004), 10 des 2004 nr. 1599 (i kraft 1 jan 2005), 22 juni 2005 nr. 682 (i kraft 1 juli 2005), 15 des 2006 nr. 1442 (i kraft 1 jan 2007), 27 nov 2009 nr. 1432, 1 sep 2010 nr. 1233 (i kraft 1 okt 2010), 7 des 2010 nr. 1552 (i kraft 1 jan 2011), 16 des 2014 nr. 1766 (i kraft 1 jan 2015).

§ 2-2. Avgiftsfri overføring

Registrerte virksomheter kan overføre avgiftspliktige varer uten at avgiftsplikten oppstår til egne godkjente lokaler og til andre virksomheters godkjente lokaler dersom disse virksomhetene er registrert for samme vareomfang.

§ 2-3. Varer til avgiftsfri bruk (råvarer mv.)

- (1) Varer som etter Stortingets vedtak er fritatt for avgift som råstoff mv., kan kjøpes avgiftsfritt hos registrert virksomhet mot erklæring om at varene er til slik bruk. Den registrerte virksomheten kan føre slike varer uten avgift i avgiftsoppgaven.
- (2) Den som importerer varer som brukes som råstoff mv. i egen virksomhet, kan registreres som bruker og dermed innføre varer uten at avgiftsplikt oppstår.
- (3) Ikke registrert bruker kan søke om refusjon av innbetalt avgift. Søker må fremlegge dokumentasjon som viser at avgift er betalt, samt erklæring om at varene er til avgiftsfri bruk.

§ 2-4. Returvarer

- (1) Registrerte virksomheter kan føre tidligere beregnet avgift på returvarer til fradrag i avgiftsoppgaven på følgende vilkår:
  - a) varene er tilbakeført til den registrerte virksomhetens godkjente lokale,
  - b) varene er tilgangsført lagerbeholdningen,
  - c) det er utstedt kreditnota for vare- og avgiftsbeløp og
  - d) varene er returnert innen to år regnet fra faktureringsdato.
- (2) Dersom tilbakeføring til den registrerte virksomhetens godkjente lokale er upraktisk, kan tollregionen samtykke i at varene tilintetgjøres etter § 2-5 istedenfor å tilbakeføres. Vilåarene i første ledd bokstav b-d gjelder tilsvarende.

0 Endret ved forskrift 12 des 2003 nr. 1533 (i kraft 1 jan 2004).

§ 2-5. Tilintetgjøring av varer

- (1) Ved tilintetgjøring av varer i den registrerte virksomhetens godkjente lokale gis fritak for avgift på følgende vilkår:
  - a) tilintetgjøringen skjer i nærvær av tollvesenet om ikke tollregionen har gitt samtykke til annet, og
  - b) tilintetgjorte varer føres som uttak uten avgift i avgiftsoppgaven for samme avgiftstermin som tilintetgjøringen finner sted.
- (2) Tollregionen kan samtykke i at tilintetgjøringen skjer på annet sted når dette er mest praktisk.
- (3) For tollvesenets bistand ved tilintetgjøring av alkoholholdige drikkevarer oppkreves et gebyr på kr 500,-.

0 Endret ved forskrift 12 des 2003 nr. 1533 (i kraft 1 jan 2004).

§ 2-6. Innførsel

Bestemmelser om innførsel av varer gitt i eller i medhold av tolloven gjelder så langt de passer og ikke annet er bestemt i eller i medhold av denne forskrift.

0 Endret ved forskrift 17 des 2008 nr. 1413 (i kraft 1 jan 2009).

§ 2-7. Utførsel m.m.

- (1) Registrerte virksomheter kan føre varer som utføres til utlandet eller til Svalbard eller Jan Mayen uten avgift i avgiftsoppgaven. Med utføres til utlandet menes utførsel av varer fra

tollområdet til en annen stats landterritorium. Tilsvarende gjelder avgift på varer som legges inn på tollager i samsvar med bestemmelsene i Stortingets avgiftsvedtak.

(2) Ikke registrerte importører kan søke tollregionen om refusjon.

⁰ Endret ved forskrifter 12 des 2003 nr. 1533 (i kraft 1 jan 2004), 15 des 2006 nr. 1442 (i kraft 1 jan 2007), 13 des 2012 nr. 1286 (i kraft 1 jan 2013).

§ 2-8. Dokumentasjon for avgiftsfritak

Krav om avgiftsfritak skal kunne dokumenteres. Med mindre annet er bestemt i denne forskriften, skal kravets omfang og vilkårene for at fritak er oppfylt, fremgå av dokumentasjonen.

§ 2-9. Avgiftsfritak i samsvar med gruppeunntaksforordningen

Avgiftsfritak og reduserte satser etter § 3-6-6 første ledd annet punktum, § 3-6-7 første ledd, § 3-12-4, § 3-12-5, § 4-3-1, § 4-3-2, § 4-5-1 første ledd, § 4-5-2 første ledd og § 4-6-1 annet ledd oppfylder vilkårene i forskrift 14. november 2008 nr. 1213 om unntak fra notifikasjonsplikt for offentlig støtte, jf. EØS-avtalens vedlegg XV nr. 1j, art. 44 i forordning (EU) nr. 651/2014 (EUT L 187, 26.6.2014).

⁰ Tilføyd ved forskrift 15 sep 2010 nr. 1271, endret ved forskrifter 11 jan 2011 nr. 15, 12 okt 2012 nr. 966, 16 des 2014 nr. 1766 (i kraft 1 jan 2015).

§ 2-10. Overtredelse av vilkår for avgiftsfritak

Ved overtredelse av vilkårene for avgiftsfritak kan tollvesenet nekte fritak, nedsettelse eller tilskudd for en begrenset periode.

⁰ Tilføyd ved forskrift 7 des 2010 nr. 1552 (i kraft 1 jan 2011).

Kapittel 3. Særskilte bestemmelser om de enkelte avgiftene

Kap. 3-1. Avgift på tobakkvarer

§ 3-1-1. Saklig virkeområde

(1) Avgiftsplikten omfatter varer som nevnt i denne bestemmelsen.

(2) Som sigarer regnes følgende varer bestemt for røyking:

- a) sammenrullet tobakk uten omslag,
- b) tobakk med ytre omslag (dekkblad) av naturtobakk,
- c) tobakk med ytre omslag (dekkblad) av homogenisert tobakk når:
  1. varens største omkrets overstiger 40 mm,
  2. varen har ett eller flere indre omslag (omblad) av naturtobakk, eller
  3. varen har ett eller flere indre omslag (omblad) av homogenisert tobakk og minst ett av omslagene (dekk- eller omblad) er spiralformet med en stigningsvinkel på høyst 60 grader.

(3) Som sigaretter regnes følgende varer bestemt for røyking:

- a) tobakk med ytre omslag av papir eller annet materiale som ikke er tobakk eller homogenisert tobakk,
- b) tobakk med ytre omslag av homogenisert tobakk, når varen ikke er å anse som sigar etter

annet ledd bokstav c.

- (4) Som røyketobakk regnes all bearbeidet tobakk som er bestemt for røyking, når varene ikke er å anse som sigarer eller sigaretter etter annet eller tredje ledd.
- (5) Som skråtobakk regnes sauset tobakk som foreligger spunnet eller sammenpresset i plater, biter eller lignende og som er bestemt for nytelse uten røyking.
- (6) Som snus regnes finmalt tobakk og all annen bearbeidet tobakk, med eller uten tilsetninger, som er bestemt for nytelse uten røyking, når varen ikke er å anse som skråtobakk etter femte ledd.
- (7) Som sigarettpapir og sigarettfylser regnes varer av enhver art som er bestemt til bruk som omslag eller hylser for sigaretter som lages (rulles) til eget bruk.
- (8) Som omslag av homogenisert tobakk regnes omslag som på tørrstoffbasis inneholder minst 75 vektprosent naturtobakk.
- (9) Varer som ut fra reklame, etiketter og lignende er ment eller som er tjenlig som erstatning for avgiftspliktige tobakkvarer, kan avgiftsbelegges som tobakkvarer.
- (10) Følgende varer skal avgiftslegges som erstatningsvarer for tobakk:
  - a) urtesigaretter,
  - b) vannpipemelasse av urter.

0 Endret ved forskrifter 12 des 2003 nr. 1533 (i kraft 1 jan 2004), 15 des 2009 nr. 1524 (i kraft 1 jan 2010), 17 des 2013 nr. 1565 (i kraft 1 jan 2014).

§ 3-1-2. Avgiftsgrunnlag og -beregning

- (1) Med en sigarett menes en sigarett som har en lengde til og med 90 mm, som to regnes sigaretten dersom den har en lengde på over 90 mm, men maks 180 mm osv. Filter og munnstykke tas ikke med ved beregningen av lengden.
- (2) Ved beregning av avgift på sigaretter, sigarettpapir og sigarettfylser legges antall stykk av innholdet i forbrukerpakningen til grunn.
- (3) Ved beregning av avgift på sigarer, røyketobakk, skråtobakk og snus legges varens nettovekt til grunn. Vekten av fastmunnstykke skal tas med i den nettovekt som danner grunnlaget for beregning av avgiften.

0 Endret ved forskrift 17 des 2013 nr. 1565 (i kraft 1 jan 2014).

§ 3-1-3. Kompetanse til å fatte vedtak om erstatningsvarer

Tollregionen kan fatte enkeltvedtak om avgiftsplikt for varer som nevnt i § 3-1-1 niende ledd.

0 Tilføyd ved forskrift 15 des 2009 nr. 1524 (i kraft 1 jan 2010).

(kap. 3-2 – kap. 4-8)

Kap. 4-9. Militære styrker og internasjonale organisasjoner

0 Kapitlet tilføyd ved forskrift 17 des 2008 nr. 1413 (i kraft 1 jan 2009).

§ 4-9-1. Militære styrker og kommandoenheter

- (1) Varer til bruk for utenlandske NATO-styrker og styrker som er med i Partnerskap for fred, NATOs hovedkvarter i Norge og personer tilknyttet NATO, kan innføres uten avgift. Fritak gis på samme vilkår som nevnt i tollforskriften § 5-3-5.

(2) Registrerte virksomheter kan levere avgiftsbelagte varer uten avgift til bruk som nevnt i første ledd.

0 Tilføyd ved forskrift 17 des 2008 nr. 1413 (i kraft 1 jan 2009).

§ 4-9-2. Internasjonale organisasjoner

(1) Varer til bruk for internasjonale organisasjoner kan innføres uten avgift. Fritak gis på samme vilkår som nevnt i tollforskriften § 5-3-6 og § 5-3-7.

(2) Registrerte virksomheter kan levere varer til bruk som nevnt i første ledd uten avgift.

0 Tilføyd ved forskrift 17 des 2008 nr. 1413 (i kraft 1 jan 2009).

Kap. 4-10. Proviant

0 Kapitlet tilføyd ved forskrift 17 des 2008 nr. 1413 (i kraft 1 jan 2009).

§ 4-10-1. Proviant

(1) Drikkevareemballasje, alkoholfrie drikkevarer mv., alkohol, tobakkvarer, sjokolade- og sukkervarer mv. og sukker mv. kan innføres uten avgift dersom de leveres til salg eller bruk om bord i fartøy eller luftfartøy som skal forlate tollområdet. Det gis fritak for de varer og den mengde som tillates utført i medhold av tolloven § 4-23.

(2) Registrerte virksomheter kan levere varer til bruk som nevnt i første ledd uten avgift.

(3) Importører kan søke tollregionen om refusjon av betalt avgift dersom varen leveres til salg eller bruk om bord i fartøy eller luftfartøy som skal forlate tollområdet.

0 Tilføyd ved forskrift 17 des 2008 nr. 1413 (i kraft 1 jan 2009). Endret ved forskrifter 15 des 2009 nr. 1524 (i kraft 1 jan 2010), 16 des 2014 nr. 1766 (i kraft 1 jan 2015).

§ 4-10-2. (Opphevet 1 jan 2010, jf. forskrift 15 des 2009 nr. 1524.)

Kap. 4-11. Utsalg på lufthavn (tax free)

0 Kapitlet tilføyd ved forskrift 17 des 2008 nr. 1413 (i kraft 1 jan 2009).

§ 4-11-1. Utsalg på lufthavn

(1) Drikkevareemballasje, alkoholfrie drikkevarer mv., alkohol, tobakkvarer, sjokolade- og sukkervarer mv. og sukker mv. kan innføres uten avgift dersom varene leveres til toll- og avgiftsfritt utsalg på lufthavn (tax free) for salg til passasjerer som reiser til utlandet eller som ankommer Norge med luftfartøy. Vilårene i tollforskriften § 4-30-13 gjelder tilsvarende.

(2) Registrerte virksomheter kan levere varer til bruk som nevnt i første ledd uten avgift.

0 Tilføyd ved forskrift 17 des 2008 nr. 1413 (i kraft 1 jan 2009).

Kapittel 5. Avgiftsforvaltning mv.

I. Registrering

§ 5-1. Registreringsplikt

Følgende skal registreres for den enkelte avgift:

- a) produsenter av avgiftspliktige varer, med unntak av mikrokraftverk og energigjenvinningsanlegg som leverer elektrisk kraft direkte til sluttbruker,

- b) virksomheter som produserer eller innfører teknisk etanol med alkoholstyrke over 2,5 volumprosent,
- c) virksomheter som gjenvinner TRI og PER når gjenvinning skjer med sikte på videresalg,
- d) virksomheter som transporterer elektrisk kraft til forbruker,
- e) importører av alkoholholdig drikk med alkoholstyrke over 2,5 volumprosent, når det ikke foreligger særskilt tillatelse eller bevilning,
- f) virksomheter som eier NO_x-avgiftspliktige anlegg, fartøy, luftfartøy eller kjøretøy, med unntak av virksomheter som kun har avgiftsfrie utslipp eller utenlandske virksomheter som benytter representant registrert etter § 5-2 bokstav d,
- g) operatører for NO_x-avgiftspliktige innretninger på norsk kontinentalsokkel, herunder flyttbare innretninger som driver petroleumsvirksomhet.

0 Endret ved forskrifter 19 des 2002 nr. 1836 (i kraft 1 jan 2003), 19 des 2003 nr. 1758 (i kraft 1 jan 2004), 25 juni 2004 nr. 1040 (i kraft 1 juli 2004), 22 juni 2005 nr. 682 (i kraft 1 juli 2005), 15 des 2006 nr. 1442 (i kraft 1 jan 2007), 20 des 2006 nr. 1587 (i kraft 1 jan 2007), 15 des 2009 nr. 1524 (i kraft 1 jan 2010), 1 sep 2010 nr. 1233 (i kraft 1 okt 2010), 17 des 2013 nr. 1565 (i kraft 1 jan 2014), 16 des 2014 nr. 1766 (i kraft 1 jan 2015).

§ 5-2. Registreringsadgang

Følgende virksomheter kan etter søknad til tollregionen registreres:

- a) importører av avgiftspliktige varer som er registreringspliktige etter merverdiavgiftsloven § 2-1,
- b) importører av avgiftspliktige varer når varene skal brukes som råvarer eller de er til avgiftsfri bruk etter bestemmelsene i Stortingets avgiftsvedtak,
- c) importører av båtmotorer og virksomheter som driver ervervsmessig produksjon av fartøyer for salg.
- d) representant for utenlandsk virksomhet som eier NO_x -avgiftspliktige fartøy eller luftfartøy.

0 Endret ved forskrifter 12 des 2003 nr. 1533 (i kraft 1 jan 2004), 15 des 2006 nr. 1442 (i kraft 1 jan 2007), 20 des 2006 nr. 1587 (i kraft 1 jan 2007), 24 juni 2010 nr. 964 (i kraft 1 juli 2010), 17 des 2013 nr. 1565 (i kraft 1 jan 2014).

(§ 5-3)

§ 5-4. Registreringssted

Registrering skal skje i den tollregionen virksomheten har sitt forretningssted. Virksomheter som har forretningssted i flere tollregioner, skal registrere virksomheten i den tollregion hvor de har sitt hovedkontor.

0 Endret ved forskrift 12 des 2003 nr. 1533 (i kraft 1 jan 2004).

§ 5-5. Registreringsmelding mv.

- (1) Melding eller søknad om registrering skal sendes senest en måned før produksjonen eller innførselen starter.
- (2) Meldingen eller søknaden skal inneholde opplysninger om
  - a) produksjons- og lagerlokalene (tegninger), herunder lokalenes beliggenhet,
  - b) hva slags varer som skal produseres eller lagres,

- c) når produksjon eller lagring skal begynne,
- d) varebeholdning,
- e) budsjettert og nåværende omsetning,
- f) størrelse på import og mottak av avgiftspliktige varer,
- g) regnskapsrutiner og lagerhold,
- h) hvem som skal foreta den løpende innbetaling av avgiften,
- i) eventuelt tollkredittnummer,
- j) organisasjonsnummer,
- k) gate- og postadresse,
- l) eventuell bevilling, konsesjon eller uttalelser om vandel.

(3) Endringer om forhold som nevnt i annet ledd skal straks meldes til tollregionen. Videre skal det gis melding når virksomheten opphører eller stanser i over tre måneder, samt ved en eventuell gjenopptakelse av virksomheten.

(4) For avgift på elektrisk kraft og NO_x -avgift gjelder bestemmelsene i annet ledd tilsvarende med de tilpasninger som er nødvendig av hensyn til avgiftens karakter.

0 Endret ved forskrifter 12 des 2003 nr. 1533 (i kraft 1 jan 2004), 19 des 2003 nr. 1758 (i kraft 1 jan 2004), 22 juni 2005 nr. 682 (i kraft 1 juli 2005), 15 des 2006 nr. 1442 (i kraft 1 jan 2007), 7 des 2010 nr. 1552 (i kraft 1 jan 2011), 16 des 2014 nr. 1766 (i kraft 1 jan 2015).

§ 5-6. Nektelse eller tilbakekallelse av registrering

(1) Tollregionen kan nekte eller tilbakekalle registreringen dersom

- a) virksomheten, styret eller ledelsen ikke anses kredittverdig,
- b) virksomheten har uoppgjorte restanser med hensyn til skatter, avgifter eller toll eller har overtrådt regelverket om særavgifter, toll eller merverdiavgift eller
- c) virksomhetens karakter endres.

(2) Tollregionen skal tilbakekalle registreringen om vilkårene i § 5-3 ikke lenger er oppfylt, eller den registrerte ikke lenger oppfylder sine forpliktelser etter denne forskrift eller skattebetalingsforskriften.

(3) Ved tilbakekalling av registrering for håndtering av teknisk etanol, eller dersom innehaveren dør, skal eieren eller boet sørge for at lageret med slike varer selges eller overlates til virksomhet som er registrert. Ellers skal varene inndras eller destrueres.

0 Endret ved forskrifter 12 des 2003 nr. 1533 (i kraft 1 jan 2004), 18 feb 2004 nr. 411, 22 juni 2005 nr. 682 (i kraft 1 juli 2005), 21 des 2007 nr. 1775 (i kraft 1 jan 2008).

II. Godkjenning av lokaler

§ 5-7. Godkjenning av lokaler

(1) Når avgiftsplikten ikke har oppstått, skal produksjon og lagring av avgiftspliktige varer bare foregå i lokaler som er godkjent av tollregionen. Lokalene skal være forsvarlig låst og sikret, og innrettet slik at de sikrer en forsvarlig kontroll av avgiftsberegning og -betaling mv.

- (2) Tollregionen kan godkjenne flere lokaler for den enkelte virksomhet. Forandringer av et godkjent lokale skal meldes til tollregionen uten ugrunnet opphold.
- (3) Tollregionen kan fastsette nærmere vilkår for godkjenning av lokalet, herunder ved forandringer av lokalet.
- (4) Et lokale kan nektes godkjent dersom kontrollmessige hensyn tilsier det.

0 Endret ved forskrift 12 des 2003 nr. 1533 (i kraft 1 jan 2004).

III. Regnskap

§ 5-8. Regnskap

- (1) For registrerte virksomheter som etter lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven) skal føre regnskap, skal regnskapet vise bruk av råstoff og produksjonens omfang. Regnskapet skal videre innrettes slik at omfanget av de avgiftspliktige varene lett kan kontrolleres og påvises. For registrerte virksomheter som deklarerer terminvise særavgifter, skal det føres lagerregnskap over særavgiftspliktige varer som lagres. Lagerregnskapet skal inneholde beholdning, tilgang og levering av særavgiftsbelagte varer, herunder eventuelle avgiftsfrie overføringer til andre registrerte virksomheter eller til eget godkjent lokale, samt uttak til eget utsalg eller eget bruk. Regnskapet skal vise eventuell differanse mellom oppmålt eller opptalt beholdning og beholdning i følge lagerregnskapet.
- (2) Før utløpet av oppgavefristen for vedkommende avgiftstermin skal registrerte virksomheter som skal føre lagerregnskap etter første ledd avstemme de tall som fremgår av avgiftsoppgaven mot lagerregnskapet. Denne avstemmingen inngår sammen med lagerregnskapet som en del av det oppbevaringspliktige regnskapsmaterialet.
- (3) Registrerte virksomheter som ikke er regnskapspliktige etter regnskapsloven, kan av tollregionen pålegges å oppbevare dokumenter av betydning for avgiftspliktens omfang, for eksempel innkjøps- og salgsfakturaer, kontrakter og betalingsbilag. Virksomheten kan videre pålegges å føre lagerregnskap og å foreta avstemminger som nevnt over. Oppbevaringsplikten for dokumenter, eventuelt lagerregnskap og avstemminger gjelder i ti år.

0 Endret ved forskrifter 12 des 2003 nr. 1533 (i kraft 1 jan 2004), 18 feb 2004 nr. 411.

IV. Kontrollbestemmelser mv.

§ 5-9. Alminnelige regler om kontroll

- (1) Tollvesenet kan når som helst kontrollere om korrekt avgift er beregnet og betalt og om vilkårene i § 5-3 er oppfylt. I denne forbindelse kan tollvesenet kontrollere lokaler hvor avgiftspliktige varer produseres eller lagres, tilstøtende rom og transportmidler som frakter avgiftspliktige varer. Videre kan tollvesenet kontrollere hele regnskapet med tilhørende dokumentasjon, herunder elektroniske dokumenter og programvare. Ved gjennomsyn av virksomhetens arkiver kan tollvesenet foreta kopiering til datalagringsmedium for senere gjennomgang hos den opplysningspliktige eller hos tollvesenet.
- (2) Tollvesenet kan foreta undersøkelser av avgiftspliktige varer. Vareprøver kan kreves avgitt uten vederlag.
- (3) Undersøkelsene som nevnt over kan foretas hos produsent, importør, eksportør, forhandler, formidler, lagerholder og transportør av avgiftspliktige varer, samt bruker som påberoper seg avgiftslettelse eller -fritak. Undersøkelsen kan videre foretas hos produsent og forhandler av varer som kan brukes i eller til produksjon av en avgiftspliktig vare.

(4) Virksomhetens eier, styre, daglige leder, samt øvrige ansatte plikter å yte nødvendig bistand og veiledning i forbindelse med undersøkelsen. Regnskapsmaterieell og andre dokumenter som skal kontrolleres, skal uten opphold fremlegges, utleveres eller sendes tollvesenet. Med dokumenter menes også elektronisk lagrede dokumenter. Pliktene foran gjelder også elektroniske programmer og programsystemer.

(5) Ved kontroll etter denne bestemmelsen gjelder bestemmelsene fastsatt i medhold av tollloven § 13-4 femte ledd tilsvarende så langt de passer.

0 Endret ved forskrifter 22 juni 2005 nr. 682 (i kraft 1 juli 2005), 2 feb 2009 nr. 104, 8 mars 2013 nr. 259.

(§ 5-10 - § 5-14)

V. Opplysningsplikt

0 Tilføyd ved forskrift 11 jan 2010 nr. 23.

§ 5-15. Opplysningsplikt

Den som har plikt til å gi opplysninger etter denne forskrift, skal opptre aktsomt og lojalt. Den opplysningspliktige skal bidra til at spørsmål om avgiftsplikt i rett tid blir klarlagt og oppfylt, og gjøre tollvesenet oppmerksom på feil ved avgiftsberegningen.

0 Tilføyd ved forskrift 11 jan 2010 nr. 23.

Kapittel 6. Avgiftsoppgave og -betaling mv.

§ 6-1. Avgiftsoppgave

(1) Registrerte virksomheter skal for hver måned sende avgiftsoppgave til tollregionen innen den 18. i påfølgende måned (oppgavefristen). Det skal sendes oppgave selv om det ikke skal oppkreves avgift for perioden (0-oppgave).

(2) Registrerte virksomheter for avgift på elektrisk kraft skal sende oppgave til tollregionen innen 1 måned og 18 dager etter utløpet av det kvartal faktura er sendt eller levering/ uttak uten faktura er foretatt.

(3) Registrert virksomhet for avgift på utslipp av NO_x skal sende oppgavene til tollregionen innen den 18. i måneden etter utløpet av det kvartal utslippet fant sted.

(4) Tollregionen kan fastsette en kortere oppgavefrist dersom det foreligger opplysninger om virksomhetens forhold som gjør det sannsynlig at avgiftsbetalingen ikke vil skje rettidig.

(5) Virksomheter som er registrert etter § 5-1 bokstav b, og som utelukkende innfører eller produserer teknisk etanol med godkjent denaturering, er ikke oppgavepliktige.

(6) Importører som er registrert etter § 5-2 bokstav b er ikke oppgavepliktige.

(7) Avgiftsoppgaven skal leveres elektronisk eller på papir. Avgiftsoppgave som leveres på papir skal gis på fastsatt skjema og undertegnes. Oppgave som leveres elektronisk skal sendes den mottakssentral som direktoratet bestemmer.

(8) Oppgave som er levert elektronisk anses kommet fram når den er sendt inn, og innsendelsen er bekreftet ved elektronisk kvittering. Oppgave som er levert på papir anses kommet fram hvis den er poststempelt innen utløpet av fristen.

0 Endret ved forskrifter 12 des 2003 nr. 1533 (i kraft 1 jan 2004), 19 des 2003 nr. 1758 (i kraft 1 jan 2004), 22 juni 2005 nr. 682 (i kraft 1 juli 2005), 20 des 2006 nr. 1587 (i kraft 1 jan 2007), 11 april 2011 nr. 377, 16 juni 2011 nr. 597 (i kraft 19 juli 2011), 23 aug 2011 nr. 864 (i kraft 1 sep 2011).

§ 6-2 – § 6-5. (Opphevet 1 jan 2008, jf. forskrift 21 des 2007 nr. 1775.)

§ 6-6. Etterberegning av avgift mv.

- (1) Tollregionen kan foreta etterberegning ved manglende eller mangelfull beregning av avgift.
- (2) Tollregionen kan videre foreta etterberegning dersom avgift og renter er refundert på grunnlag av uriktige eller mangelfulle opplysninger. Det samme gjelder når varer som er levert uten avgift eller med redusert sats er blitt benyttet til avgiftspliktige formål.
- (3) For tilfeller som nevnt i annet ledd kan tollregionen bestemme at fritaket for framtiden skal gjennomføres på annen måte enn fastsatt i denne forskriften.

0 Endret ved forskrift 12 des 2003 nr. 1533 (i kraft 1 jan 2004).

§ 6-7 – § 6-9. (Opphevet 1 jan 2008, jf. forskrift 21 des 2007 nr. 1775.)

Kapittel 7. Avsluttende bestemmelser

§ 7-1. Utfyllende forskrifter mv.

- (1) Spørsmål om avgiftspliktens omfang forelegges tollregionen.
- (2) Tollregionen kan påby montering av måleutstyr o.l. av hensyn til avgiftsberegning og kontroll. Direktoratet kan fastsette forskrifter om krav til måleutstyr og målemetoder.
- (3) Direktoratet kan fastsette forskrifter om å benytte faste omregningsfaktorer når salg av avgiftspliktige varer skjer etter hulmål i stedet for etter vekt.
- (4) Direktoratet kan fastsette forskrifter om at Norges Birøkerlag AS kan beholde en fastsatt sum til administrasjonskostnader pr. innvilget søknad om tilskudd til biavl, jf. § 3-16-4.
- (5) Direktoratet kan fastsette forskrifter til presisering, utfylling og gjennomføring av denne forskriften, herunder beregning, tilbakebetaling og kontroll mv. Direktoratet kan videre fastsette forskrifter om vilkår for avgiftsfritak, herunder krav til dokumentasjon og minstegrenser for fritak.

0 Endret ved forskrifter 12 des 2003 nr. 1533 (i kraft 1 jan 2004), 21 des 2007 nr. 1775 (i kraft 1 jan 2008).

§ 7-2. (Opphevet 1 jan 2009, jf. forskrift 17 des 2008 nr. 1413.)

§ 7-3. Overgangsregler

Virksomheter med godkjente lokaler må innen to år fra denne forskriftens ikrafttredelse fornye sin godkjenning av disse i samsvar med § 5-7.

§ 7-4. Ikrafttredelse m.m.

- (1) Forskriften gjelder fra 1. januar 2002.

[...]

Forskrift 6. februar 2003 nr. 141 om innhold i og merking av tobakksvarer.

Hjemmel: Fastsatt av Helsedepartementet (nå Helse- og omsorgsdepartementet) 6. februar 2003 med hjemmel i lov av 9. mars 1973 nr. 14 om vern mot tobakksskader (tobakksskadeloven) § 3, § 4, § 7, § 9 og § 10 og lov av 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester § 15 jf. § 4.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XXV nr. 3 og 4 (direktiv 2001/37/EF).

Endringer: Endret ved forskrifter 17 feb 2003 nr. 174, 5 juni 2003 nr. 718, 24 sep 2009 nr. 1245.

Kapittel I. Innledende bestemmelser

§ 1. Formål

Formålet med denne forskriften er å begrense de helseskader som bruk av tobakk medfører.

§ 2. Geografisk virkeområde

Forskriften gjelder også for Svalbard og Jan Mayen.

§ 3. Definisjoner

I denne forskrift menes med

1. *tobakksvarer*: varer som kan røykes, innsnuses, suges eller tygges såfremt de helt eller delvis er fremstilt av tobakk, og selv om varen er genetisk modifisert;
2. *tjære*: nikotinfritt anhydridkondensat av ufiltrert røyk;
3. *nikotin*: nikotinalkaloider;
4. *ingredienser*: alle stoffer eller bestanddeler unntatt tobakksblader eller andre naturlige eller ubearbeidede deler av tobakksplanten som anvendes ved fremstilling eller tilberedning av tobakksvarer, og som finnes i det endelige produkt. Dette gjelder stoff og bestanddeler både i endret eller uendret form, herunder i papir, filter, blekk og limemiddel.

Kapittel II. Innhold i tobakksvarer

§ 4. Tillatt innhold av tjære, nikotin og karbonmonoksid i sigarettøyk

Røyk fra sigaretter som føres inn i Norge, tilvirkes, omsettes eller på annen måte overdras, skal ikke inneholde mer enn

1. 10 mg tjære per sigarett;
2. 1 mg nikotin per sigarett;
3. 10 mg karbonmonoksid per sigarett.

Bestemmelsen gjelder ikke den varekvoten som reisende til Norge på lovlig måte kan innføre toll- og avgiftsfritt. Den gjelder heller ikke mindre kvanta tobakksvarer som tas inn i landet til eget bruk som reisegods eller gavesendinger.

§ 5. Målemetoder for innhold av tjære, nikotin og karbonmonoksid i sigarettøyk

Innholdet av tjære, nikotin og karbonmonoksid skal måles etter ISO-standard 4387 når det gjelder tjære, ISO 10315 når det gjelder nikotin og ISO 8454 når det gjelder

karbonmonoksid. Nøyaktigheten av målinger av nikotin og tjære kontrolleres ved hjelp av ISO 8243-standarden.

§ 6. Rapportering om måling av tjære, nikotin og karbonmonoksid

Direktoratet kan kreve at målingene av tjære, nikotin og karbonmonoksid i sigaretttrøyk utføres eller kontrolleres av laboratorier godkjent og overvåket av direktoratet.

Direktoratet kan videre kreve at produsenter og importører av tobakksvarer utfører undersøkelser for å vurdere innholdet av andre stoffer som avgis av deres produkter fordelt på tobakksvaremerke og type. Hovedmålet med undersøkelsene er å vurdere de helseskadelige effektene av disse stoffene, herunder deres avhengighetsskapende effekt. Direktoratet kan videre kreve at disse undersøkelsene kontrolleres av godkjente laboratorier.

Resultatene fra undersøkelsene skal årlig forelegges direktoratet. Denne årlige rapporteringsplikten kan fastsettes til lengre intervaller dersom varespesifikasjonen ikke er endret.

Direktoratet har ansvaret for å offentliggjøre opplysningene fremskaffet i medhold av denne bestemmelsen, så langt lovbestemt taushetsplikt ikke er til hinder for offentliggjøring, jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2.

0 Endret ved forskrift 24 sep 2009 nr. 1245 (i kraft 1 jan 2010).

§ 7. Opplysningsplikt mv.

Direktoratet skal pålegge produsenter og importører av tobakksvarer å innlevere lister med opplysninger om tobakksvarers innhold. Denne listen skal inneholde opplysninger om alle ingredienser, med eksakt mengdeangivelse av ingrediensene som benyttes ved fremstilling av tobakksvarer, oppdelt per merkenavn og type. Sammen med listen skal det følge en erklæring som angir formålet med de aktuelle ingrediensene som er benyttet i de aktuelle tobakksvarene. Erklæringen skal opplyse om ingrediensenes funksjon og kategori. Listen skal også inneholde alle de toksikologiske opplysningene produsenten eller importøren har til rådighet om de aktuelle ingrediensene, både før og etter forbrenning. Hensikten med disse opplysningene er å avklare ingrediensenes helsemessige virkning, med særlig vekt på deres avhengighetsskapende effekt. Alle de ingrediensene som inngår i de aktuelle tobakksvarene skal oppføres på listen i rekkefølge ordnet etter fallende vekt. Innhenting av opplysninger i medhold av denne bestemmelsen skal skje årlig.

Direktoratet skal sørge for at opplysninger innhentet i medhold av denne bestemmelsen offentliggjøres. Direktoratet skal utarbeide en årlig rapport og sørge for at denne blir kjent for allmennheten. Direktoratet har ansvaret for å offentliggjøre opplysningene fremskaffet i medhold av denne bestemmelsen, så langt lovbestemt taushetsplikt ikke er til hinder for offentliggjøring, jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2.

0 Endret ved forskrift 24 sep 2009 nr. 1245 (i kraft 1 jan 2010).

§ 8. Forbud mot bruk av avhengighetsfremmende ingredienser

Direktoratet kan forby bruken av ingredienser som forsterker tobakksvarers avhengighetsskapende effekt.

0 Endret ved forskrift 24 sep 2009 nr. 1245 (i kraft 1 jan 2010).

Kapittel III. Merking av tobakksvarer

§ 9. Alminnelige bestemmelser om merkeplikt for tobakksvarer

Det er forbudt å føre inn i Norge, omsette eller på annen måte overdra tobakksvarer dersom tobakksvarepakningen ikke er merket i samsvar med denne forskriften. Merkeplikten gjelder ikke den varekvoten som reisende til Norge på lovlig måte kan innføre toll- og avgiftsfritt. Merkeplikten gjelder heller ikke mindre kvanta tobakksvarer som tas inn i landet til eget bruk som reisegods eller gavesendinger.

§ 10. Helseadvarsel

Alle tobakksvarepakninger, med unntak av pakninger for røykfri tobakk, skal merkes med

- a) en generell advarsel: «Røyking dreper» eller «Røyking er svært skadelig for deg og dine omgivelser», og
- b) en av kombinasjonsadvarslene i vedlegg 1 til denne forskrift.

Den generelle advarselen skal dekke minst 30 prosent av pakningens mest iøynefallende side. Kombinasjonsadvarselen skal dekke minst 40 prosent av pakkens andre brede side. Dersom ytre emballasje ikke er gjennomiktig, skal også den være påført advarslene ved detaljistsalg.

For pakninger beregnet på andre tobakksprodukter enn sigaretter, der overflaten på pakningens side er større enn 75 cm², skal området for hver av advarslene være minst 22,5 cm².

Alle advarslene skal alterneres, slik at hver og en av dem forekommer like regelmessig.

0 Endret ved forskrift 24 sep 2009 nr. 1245 (i kraft 1 jan 2010).

§ 11. Helseadvarslene for røykfrie tobakksvarer

Røykfri tobakk skal merkes med følgende advarsel:

«Denne tobakksvaren kan være helseskadelig og er avhengighetskapende.»

Advarselen skal trykkes på pakningens mest iøynefallende side og dekke minst 30 prosent av denne siden.

Ved detaljistsalg skal advarselen også trykkes på eventuell ytre emballasje, dog ikke dersom den ytre emballasjen er gjennomiktig.

Når det gjelder pakninger der den mest iøynefallende siden er større enn 75 cm², skal området for advarselsteksten være minst 22,5 cm².

§ 12. Henvisning til Røyketelefonen

En henvisning til « Røyketelefonen 800 400 85 » skal plasseres i tilknytning til advarslene etter § 10 og § 11, men utenfor det området som er reservert for advarselsmerkingen.

Henvisningen skal fremkomme på begge pakningens brede sider.

0 Endret ved forskrift 24 sep 2009 nr. 1245 (i kraft 1 jan 2010).

§ 13. Begrensninger av egen merking

Den som produserer, importerer eller omsetter tobakksvarer, kan ikke ved symbol eller tekst på pakningene gi egne opplysninger om de helsemessige konsekvenser ved å røyke, eller endre kombinasjonsadvarslene med tillegg, tilpasninger eller lignende.

§ 14. *Innholdsdeklarasjon på sigarettpakker*

Sigarettpakker skal være påtrykt en deklarasjon som angir innhold av tjære, nikotin og karbonmonoksid i røyk fra en sigarett. Deklarasjonen skal være trykt på en av sidene av sigarettpakken slik at den dekker minst 10 prosent av denne sideflaten.

§ 15. *Utforming av advarselsmerking og innholdsdeklarasjon*

Merking etter § 10 første ledd bokstav a, § 11 og § 14 skal være:

- a) tydelige og lette å lese og teksten skal være på norsk,
- b) trykt med sort, fet skrift av typen Helvetica på hvit bakgrunn,
- c) trykt med skriftstørrelse som sikrer at advarselsteksten dekker mest mulig av det området som er reservert for den,
- d) trykt med små bokstaver unntatt der store bokstaver kreves av grammatiske grunner,
- e) sentrert på det reserverte området av pakkens overflate,
- f) parallell med pakkens øverste kant, samt
- g) omgitt av en svart kantlinje som er minst 3 mm og maksimalt 4 mm bred, utenfor det området som er reservert for advarselsmerking og innholdsdeklarasjon.

Kravene etter bokstav f og g gjelder likevel ikke for merking i henhold til § 11.

Kombinasjonsadvarsler etter § 10 første ledd bokstav b skal omgis av en svart kantlinje som er minst 3 mm og maksimalt 4 mm bred, utenfor det området som er reservert for advarselsmerking, og utformes slik at kantlinjen ikke forstyrrer advarselens tekst eller bilde.

Med mindre annet er angitt i fjerde ledd skal kombinasjonsadvarslene

- a) gjengis i riktig format og proporsjon i samsvar med bildene i vedlegg 1 til forskriften,
- b) dekke det området som er reservert for kombinasjonsadvarselen,
- c) plasseres parallelt med pakningens øverste kant og i samme retning som andre opplysninger på pakningen og
- d) minimum gjengis i firkfargestrykk (CMYK) raster - 133 linjer per tommer.

Hvis det er nødvendig av hensyn til pakningens størrelse, kan kombinasjonsadvarslene endres i samsvar med følgende:

- a) Tekstavsnitt kan redigeres grafisk ved hjelp av endringer i skriftstørrelse og linjeskift så teksten blir lett å lese.
- b) Dersom kombinasjonsadvarselen gis i tekstform, kan skriftstørrelse og linjeskift endres. Forholdet mellom det området som opptas av henholdsvis den illustrerende teksten og den supplerende advarselen i tekstform, må ikke endres.
- c) Grafisk redigering av kombinasjonsadvarsler, som inneholder fotografi eller en annen illustrasjon, skjer ved en proporsjonal skalering av illustrasjonen og ved å endre forholdet mellom det området som brukes til henholdsvis illustrasjonen og den supplerende advarsel i tekstform på følgende måte:
  1. Hvis forholdet mellom høyden og bredden av kombinasjonsadvarselen er under 0,8 kan den supplerende advarsel i tekstform, hvis denne er under illustrasjonen, flyttes over til høyre for illustrasjonen.

2. Hvis forholdet mellom høyden og bredden av kombinasjonsadvarselen er over 1,2 kan den supplerende advarsel i tekstform, hvis denne er ved siden av illustrasjonen, flyttes under illustrasjonen.

Merking etter § 10, § 11 og § 14 skal ikke:

- a) trykkes på pakkens skattemerke eller lignende
- b) trykkes på gjennomsiktig omslag
- c) trykkes slik at de kan fjernes eller ødelegges
- d) skjules, tildekkes eller forstyrres av andre bilder, tekst eller lignende
- e) bli ødelagt når pakken åpnes.

På andre tobakksvarer enn sigaretter kan både helseadvarslene og innholdsdeklarasjon festes på pakningen ved selvklebende merker, dersom disse merkene ikke kan fjernes.

0 Endret ved forskrift 24 sep 2009 nr. 1245 (i kraft 1 jan 2010).

§ 16. Identifisering og sporing av tobakksvarer

For å sikre at alle tobakksvarer kan identifiseres og spores, skal hver enkelt pakke merkes med batchnummer eller lignende. Tidspunkt og sted for fremstillingen skal fremgå av merkingen.

§ 17. Villedende produktbetegnelser

For at forbrukere ikke skal villedes med hensyn til helseskader ved tobakksbruk, er det forbudt å føre inn i Norge, tilvirke, selge eller overdra tobakksvarer som ved tekst, navn, varemerke, illustrasjoner eller andre tegn antyder at et spesielt tobakksprodukt er mindre helseskadelig enn andre.

Kapittel IV. Administrative bestemmelser

§ 18. Tilsyn

Direktoratet fører tilsyn med at reglene i denne forskriften overholdes.

0 Endret ved forskrift 24 sep 2009 nr. 1245 (i kraft 1 jan 2010).

§ 19. Pålegg om retting og tvangsmulkt

Direktoratet kan pålegge retting og fastsette tvangsmulkt etter bestemmelsene i tobakksskadeloven § 8. Slike vedtak kan påklages til Markedsrådet.

0 Tilføydd ved forskrift 5 juni 2003 nr. 718 (i kraft 1 juli 2003). Endret ved forskrift 24 sep 2009 nr. 1245 (i kraft 1 jan 2010).

§ 20. Dispensasjon

Direktoratet kan i særskilte tilfeller gi dispensasjon fra denne forskriften. Slikt vedtak må ikke stride mot forpliktelser som følger av EØS-avtalen.

0 Endret ved forskrifter 5 juni 2003 nr. 718 (i kraft 1 juli 2003, tidligere § 19), 24 sep 2009 nr. 1245 (i kraft 1 jan 2010).

§ 21. Klage

De vedtak som direktoratet treffer i medhold av denne forskriften kan klages inn for departementet etter I.

0 Endret ved forskrifter 5 juni 2003 nr. 718 (i kraft 1 juli 2003, tidligere § 20), 24 sep 2009 nr. 1245 (i kraft 1 jan 2010).

§ 22. *Straff*

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer forbud eller påbud gitt i eller i medhold av denne forskriften straffes med bøter. Medvirkning straffes på samme måte. Forsøk straffes som fullbyrdet forseelse.

0 Endret ved forskrift 5 juni 2003 nr. 718 (i kraft 1 juli 2003, tidligere § 21).

§ 23. *Overgangsregler*

Sigarettpakker må være merket med kombinasjonsadvarsel ved omsetning i Norge til detaljist fra og med 1. januar 2011, og til forbruker fra og med 1. juli 2011.

Andre tobakksprodukter enn sigaretter samt ytre emballasje må være merket med kombinasjonsadvarsel ved omsetning i Norge til detaljist fra og med 1. juli 2011, og til forbruker fra og med 1. januar 2012.

I overgangsperioden gjelder merkebestemmelsene slik de var før ikrafttredelse av forskrift 24. september 2009 nr. 1245 om endringer i forskrift 6. februar 2003 nr. 141.

0 Tilføyd ved forskrift 24 sep 2009 nr. 1245 (i kraft 1 jan 2010).

§ 24. *Ikrafttredelse*

Denne forskriften trer i kraft straks. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift av 15. desember 1995 nr. 1035 om merking av tobakksvarer og om tjære- og nikotininnhold i sigaretter.

0 Endret ved forskrifter 5 juni 2003 nr. 718 (i kraft 1 juli 2003, tidligere § 22), 24 sep 2009 nr. 1245 (i kraft 1 jan 2010, tidligere § 23).

Utdrag av lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven)

For hele loven, se <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-67>

[...]

§ 9-1. *Betalingsmåte*¹

(1) Skatte- og avgiftskrav² kan betales med tvungne betalingsmidler eller ved overføring av beløpet til innkrevingsmyndighetenes konto, med mindre innkrevingsmyndighetene³ har bedt om betaling med kontanter. Tilbyder i forenklet registreringsordning som nevnt i merverdiavgiftsloven⁴ §§ 14-4 til 14-7 skal betale avgiftskravet ved overføring av beløpet til innkrevingsmyndighetenes⁵ konto.

(2) Krav belastet dagsoppgjørordningen⁶ skal betales kontant. Tollregionen kan bestemme at oppgjøret også kan skje ved elektronisk betaling via bank.

(3) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om betalingsordningen for skatte- og avgiftskrav, herunder om finansinstitusjoners plikt til å avvise betalingsoppdrag med manglende opplysninger, og om hvor kontant betaling kan skje.

0 Endret ved lover 15 des 2006 nr. 85 (ikr. straks og 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), 24 juni 2011 nr. 27 (ikr. 1 juli 2011).

1 Jf. § 9-3 (1) annet punktum.

2 Se § 1-1 (2).

3 Jf. kap. 2.

4 Lov 19 juni 2009 nr. 58.

5 Jf. kap. 2.

6 Jf. § 14-20 (2).

§ 9-2. *Tid og sted for betaling*¹

(1) Betaling av skatte- og avgiftskrav anses for å være skjedd når beløpet er kommet fram til rett innkrevingsmyndighet.² Ved betaling via bank anses betaling for å være skjedd når beløpet er godskrevet innkrevingsmyndighetenes bank. Ved overføring innen samme bank anses betaling for å være skjedd når beløpet er godskrevet mottakerens konto. Når oppgjør skjer ved utbetaling i kontanter, anses betalingen for å være skjedd når beløpet er stilt til innkrevingsmyndighetenes disposisjon gjennom bank på mottakerens sted, og melding om dette er kommet fram til mottakeren.

(2) En fastsatt betalingsfrist anses dessuten for å være avbrutt

a) når betalerens oppdrag er mottatt av en bank

b) når innkrevingsmyndighetene² mottar og aksepterer sjekk eller annet betalingsinstrument.

(3) Finansavtaleloven³ § 39 tredje og fjerde ledd gjelder tilsvarende.

1 Jf. § 9-3 (2) fjerde punktum.

2 Jf. kap. 2.

3 Lov 25 juni 1999 nr. 46.

[...]

§ 10-1. Ubetinget betalingsplikt og forbud mot overdragelse av tilgodebeløp

(1) Skatte- og avgiftskrav ¹ skal betales ved forfall og med de beløp som opprinnelig er fastsatt, selv om fastsettingen er påklaget eller brakt inn for domstolene.

(2) Krav på tilbakebetaling av skatt og avgift kan ikke pantsettes eller overdras. ²

(3) Annet ledd gjelder ikke utbetalinger etter petroleumsskatteloven ³ § 3 bokstav c femte ledd. Retten til motregning går likevel foran rettigheter stiftet ved pantsettelse eller overdragelse.

⁰ Endret ved lov 15 des 2006 nr. 85.

¹ Jf. § 1-1 (2).

² Sml. lov 14 aug 1918 nr. 4 § 12.

³ Lov 13 juni 1975 nr. 35.

§ 10-2. Utsatt forfall

Utløper betalingsfristen på en lørdag, søndag eller helligdag eller lovfestet høytidsdag, ¹ utskytes fristen til nærmeste virkedag.

¹ Se lov 26 apr 1947 nr. 1.

[...]

§ 10-40. Innenlands særavgifter

(1) Innenlands særavgifter ¹ forfaller til betaling samtidig med at avgiftsplikten oppstår. Dette gjelder likevel ikke:

- a) årsavgift for kjøretøyer som 1. januar er registrert i motorvognregistret, som forfaller til betaling 20. mars
- b) vektårsavgiften for kjøretøyer som 1. januar eller 1. juni er registrert i motorvognregisteret, som forfaller til betaling i to like store terminer henholdsvis 20. februar og 20. august.
- c) engangsavgiften for registrerte virksomheter, som forfaller til betaling den 18. i måneden etter at avgiftsplikten oppstod.
- d) avgift ved urettmessig bruk av merket olje etter særavgiftsloven § 4, som forfaller til betaling tre uker etter at melding om kravet er sendt.

(2) For virksomheter som er registrert som særavgiftspliktige hos tollregionene, forfaller særavgiften for en periode til betaling samme dag som det skal leveres oppgave over avgiftsplikten.

(3) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om forfallstidspunktene for krav som omhandlet i første ledd.

⁰ Endret ved lover 15 juni 2007 nr. 26, 12 des 2008 nr. 100.

¹ Jf. lov 19 mai 1933 nr. 1.

§ 10-41. Toll, merverdiavgift og særavgifter som oppstår ved innførsel

(1) Toll og avgifter som oppstår ved innførsel, og som ikke belastes tollkreditten eller dagsoppgjørsordningen, jf. § 14-20, forfaller til betaling samtidig med at tollplikten oppstår.

(2) Krav som belastes tollkreditten en kalendermåned, forfaller til betaling den 18. i neste måned.

(3) Skatte- og avgiftskrav belastet dagsoppgjøringsordningen forfaller til betaling første virkedag etter fortolling. Tollregionen kan fastsette en nærmere frist for når på forfallsdagen betaling må ha skjedd.

⁰ Endret ved lov 15 des 2006 nr. 85.

[...]

§ 10-52. Ansvarskrav ¹

Ansvarskrav etter kapittel 16, ansvarskrav etter § 4-1 annet ledd og ansvarskrav etter lov 13. desember 1996 nr. 87 om skatt på honorar til utenlandske artister m.v. § 7 skal betales senest to uker etter at melding om kravet er sendt, jf. tvangsfullbyrdsloven ² § 4-18.

⁰ Endret ved lover 15 des 2006 nr. 85, 25 juni 2010 nr. 40.

¹ Jf. § 11-1.

² Lov 26 juni 1992 nr. 86.

§ 10-53. Skatte- og avgiftskrav ved vedtak om endring mv. og egenretting ¹

(1) Treffer skatte- eller avgiftsmyndighetene vedtak om endring mv. som medfører økning av skatte- eller avgiftsplikten for krav som ordinært forfaller etter §§ 10-10 til 10-12, § 10-21, § 10-22 annet ledd eller §§ 10-30 til 10-41, skal økningen og renter etter § 11-2 betales senest tre uker etter at melding om vedtaket er sendt. Dette gjelder likevel bare dersom fristen for betaling kommer senere enn det ordinære forfallstidspunkt for kravet. Skyldes økningen at den skatte- eller avgiftspliktige selv endrer tidligere leverte opplysninger, regnes fristen fra melding om endringen er kommet fram til skatte- eller avgiftsmyndighetene.

(2) Ved økning av restskatt² som følge av endring etter reglene i ligningsloven³ kapittel 9, regnes fristen fra melding om ny avregning⁴ er sendt skyldneren. Restskatt for personlige skattytere skal⁵ betales tidligst sammen med annen termin.

⁰ Endret ved lov 22 juni 2012 nr. 43 (ikr. 1 jan 2015 iflg. res. 26 sep 2014 nr. 1220).

¹ Jf. § 1-3.

² Jf. § 7-1 (2).

³ Lov 13 juni 1980 nr. 24.

⁴ Jf. § 7-2.

⁵ Jf. § 4-1 (1), b.

[...]

§ 10-60. Tilgodebeløp ¹

(1) Når det er betalt for mye skatt eller avgift og når det ellers oppstår tilgodebeløp, skal beløpet og renter etter § 11-4 utbetales til den skatte- eller avgiftspliktige så snart som mulig, og senest tre uker etter at vedtaket som medførte tilbakebetaling ble truffet, når ikke annet er bestemt i lov ² eller forskrift. Utbetalingen skal også omfatte renter ³ som er betalt av refusjonsbeløpet. Renter som er påløpt, men ikke betalt, bortfaller.

(2) For tilgodebeløp som oppstår ved egenretting av tidligere levert oppgave regnes fristen fra skatte- og avgiftsmyndighetene har godkjent beløpet til utbetaling.

(3) For tilgodebeløp som oppstår etter ordinær avregning, jf. § 7-1, regnes fristen fra skatteoppgjøret ble sendt skattyter. ⁴ I andre tilfeller regnes fristen fra det tidspunktet avregningen ble foretatt.

(4) For krav på utbetaling av merverdiavgift til registrerte næringsdrivende etter merverdiavgiftsloven ⁵ § 11-5 regnes fristen fra omsetningsoppgaven er mottatt av avgiftsmyndigheten. ⁶

0 Endret ved lover 15 des 2006 nr. 85, 14 des 2007 nr. 110, 19 juni 2009 nr. 58 (ikr. 1 jan 2010 iflg. res. 6 nov 2009 nr. 1347), 25 juni 2010 nr. 40, 10 des 2010 nr. 69 (ikr. 1 jan 2011).

1 Jf. bl.a. § 7-1 (3) annet punktum.

2 Jf. annet ledd.

3 Jf. § 11-1.

4 Jf. lignl. § 8-9.

5 Lov 19 juni 2009 nr. 58.

6 Jf. lov 19 juni 2009 nr. 58 § 15-8.

[...]

§ 11-1. Renter ved forsinket betaling ¹

(1) Det skal beregnes rente av skatte- og avgiftskrav som ikke betales innen forfallstidspunktet etter kapittel 10. Renten beregnes på grunnlag av kravet tillagt eventuell rente etter §§ 11-2 eller 11-5. Renten løper fra forfallstidspunktet fram til betaling skjer. For krav etter § 10-52 løper renten fra forfallstidspunktet for det skatte- eller avgiftskravet som ansvarskravet skal dekke, fram til betaling skjer.

(2) Lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. § 2 annet ledd gjelder tilsvarende.

(3) Reglene om fremskyndet forfall i § 10-20 fjerde ledd og § 10-21 annet ledd er uten betydning for renteberegningen etter første ledd.

0 Endret ved lov 9 des 2005 nr. 115.

1 Jf. § 11-6 (1).

§ 11-2. Renter ved vedtak om endring, egenretting, arveavgift betalt etter forfall mv. ¹

(1) Det skal beregnes rente av økning i skatt og avgift som fastsettes ved vedtak om endring mv. ² eller som skyldes at den skatte- og avgiftspliktige selv endrer en tidligere levert oppgave. Det skal ikke beregnes rente ved summarisk endring etter ligningsloven ³ § 9-9.

(2) Renten er beregnet fra forfallstidspunktet for kravene etter §§ 10-1 til 10-41, fram til det treffes vedtak om endring mv. eller ny endret oppgave kom fram til skatte- og avgiftsmyndighetene, med de unntak som følger av tredje til syvende ledd.

(3) Av økning i skatt etter ny avregning, jf. § 7-2, beregnes renten fra 1. januar i året etter ligningsåret.

(4) Av petroleumsskatt etter ny avregning, jf. § 7-2, beregnes renten fra 1. januar i året etter inntektsåret.

(5) Av for mye utbetalt refusjon etter merverdiavgiftsloven ⁴ § 10-1 og for mye utbetalt avgift etter merverdiavgiftsloven § 11-5, beregnes renten fra beløpet ble utbetalt og fram til det treffes vedtak om endring mv.

(6) Dersom arveavgift⁵ i medhold av § 10-31 fjerde ledd blir betalt senere enn den forfallstid som følger av § 10-31 første og annet ledd, skal det betales rente av avgiftsbeløpet for tiden fra ordinært forfall og fram til endelig avgiftsfastsettelse skjer.

(7) Er det foretatt innbetalinger til dekning av skatte- og avgiftskravet før det er truffet vedtak om endring mv. eller før melding om egenretting av tidligere levert oppgave er

kommet fram til skatte- og avgiftsmyndighetene, beregnes renten fram til betalingstidspunktet.

0 Endret ved lover 15 des 2006 nr. 85, 14 des 2007 nr. 110, 19 juni 2009 nr. 58 (ikr. 1 jan 2010 iflg. res. 6 nov 2009 nr. 1347).

1 Jf. § 11-6 (2).

2 Jf. bl.a. lov 19 juni 2009 nr. 58 kap. XIII og lignl. kap. 9.

3 Lov 13 juni 1980 nr. 24.

4 Lov 19 juni 2009 nr. 58.

5 [Lov 19 juni 1964 nr. 14](#) er opphevet, se [lov 13 des 2013 nr. 110](#).

§ 11-3. Rentegodtgjørelse ved forsinket utbetaling ¹

(1) Ved utbetaling av skatt ² eller avgift senere enn forfallstidspunktet i § 10-60, skal det ytes rentegodtgjørelse for tiden fra forfallstidspunktet fram til utbetaling skjer.

(2) Lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. § 2 annet ledd gjelder tilsvarende.

0 Endret ved lover 9 des 2005 nr. 115, 14 des 2007 nr. 110.

1 Jf. § 11-6 (1).

2 Jf. § 7-1 (3).

§ 11-4. Rentegodtgjørelse ved utbetaling etter vedtak om endring mv. og egenretting ¹

(1) Ved utbetaling av for mye betalt skatt eller avgift som følge av vedtak om endring mv. eller ved egenretting av tidligere levert oppgave, skal det ytes rentegodtgjørelse fra betaling fant sted fram til forfallstidspunktet i § 10-60.

(2) Ved tilbakebetaling etter ny avregning ² beregnes renten fra det ferdige skatteoppgjøret etter ordinær avregning ble sendt skattyter. I saker om kildeskatt på utbytte ³ beregnes renten fra det ferdige skatteoppgjøret etter ordinær avregning ble sendt selskapet som har trukket kildeskatten.

(3) Ved utbetaling av merverdiavgift som tidligere ikke er innbetalt, ytes renter fra tre uker etter fristen for innlevering av oppgave for vedkommende termin, jf. merverdiavgiftsloven ⁴ § 15-8.

(4) Ved utbetaling i andre tilfeller enn omhandlet i første ledd kan det ytes rentegodtgjørelse når særlige forhold tilsier det. Departementet kan i forskrift bestemme at rentegodtgjørelse skal ytes i andre tilfeller selv om det ikke foreligger særlige forhold.

(5) Ved utbetaling av for mye betalt petroleumsskatt etter ny avregning, jf. § 7-2, skal det beregnes renter fra 1. januar i året etter inntektsåret frem til forfallstidspunktet i § 10-60.

0 Endret ved lover 14 des 2007 nr. 110, 19 juni 2009 nr. 55, 25 juni 2010 nr. 40, 10 des 2010 nr. 69 (ikr. 1 jan 2011).

1 Jf. § 11-6 (2) annet punktum.

2 Jf. § 7-2.

3 Jf. § 5-4 (2).

4 Lov 19 juni 2009 nr. 58.

[...]

§ 11-6. Rentesatser

(1) Rentesatsen for rente etter §§ 11-1 og 11-3 skal tilsvare satsen fastsatt i medhold av lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. § 3 første ledd første punktum. Er det innvilget betalingsordning for arveavgift fordi arven eller gaven vesentlig omfatter næringsvirksomhet, ¹ skal renten være halvparten av satsen etter første punktum.

(2) Rentesatsen for rente etter § 11-2 skal tilsvare den pengepolitiske styringsrenten slik denne er fastsatt av Norges Bank per 1. januar det aktuelle året tillagt ett prosentpoeng. Rentesatsen for rente etter § 11-4 skal tilsvare den pengepolitiske styringsrenten slik denne er fastsatt av Norges Bank per 1. januar det aktuelle året.

(3) Endring i rentens størrelse får virkning fra tidspunktet endringen trer i kraft, også for skatte- og avgiftskrav hvor det løper rente før ikrafttredelsen.

¹ Jf. § 10-32 (5).

[...]

§ 12-1. Foreldelse

(1) Foreldelsesloven ¹ gjelder med de unntak som følger av annet til femte ledd.

(2) For skatte- og avgiftskrav ² løper foreldelsesfristen fra utgangen av det kalenderåret da kravene, eller i tilfelle siste termin av kravene, forfaller til betaling. ³

(3) For forskuddsskatt ⁴ løper foreldelsesfristen først fra utgangen av det kalenderåret da ligningen ble foretatt. For krav på arveavgift løper foreldelsesfristen fra det tidspunktet kravet forfaller til betaling etter §§ 10-31 og 10-32. For krav på avgift av gaver og utdelinger fra uskiftebo begynner fristen likevel ikke i noe tilfelle å løpe før det beviselig er gitt melding til avgiftsmyndigheten om gaven eller utdelingen i samsvar med arveavgiftsloven § 25 annet ledd.

(4) For arveavgift⁵ er foreldelsesfristens lengde ti år.

(5) Er foreldelsen avbrutt etter lov 18. mai 1979 nr. 18 om foreldelse av fordringer § 17, foreldes ikke senere forfalte forsinkelsesrenter av skatte- eller avgiftskravet før hovedstolen foreldes.

⁰ Endret ved lov 9 des 2005 nr. 115.

¹ Lov 18 mai 1979 nr. 18.

² Jf. § 1-1 (2).

³ Jf. kap. 10.

⁴ Jf. kap. 4.

⁵ Lov 19 juni 1964 nr. 14 er opphevet, se lov 13 des 2013 nr. 110.

[...]

§ 14-1. Tvangsgrunnlag for utlegg

Skatte- og avgiftskrav ¹ er tvangsgrunnlag for utlegg. ²

¹ Jf. § 1-1 (2).

² Jf. tvangsl. kap. 7.

[...]

§ 14-20. Tollkreditt og dagsoppgjørsordningen

(1) Tollregionen kan innvilge kreditt for toll og merverdiavgift og særavgifter som oppstår ved innførsel. ¹

(2) Speditører som forestår fortolling på vegne av andre, kan innvilges kreditt for fortollinger som foretas i løpet av samme dag (dagsoppgjør).

(3) Tollregionen kan stille vilkår om sikkerhet før kreditt innvilges, eller senere.

(4) For bruk av tollkreditt skal det betales en særskilt godtgjørelse til statskassen.

Departementet gir forskrift om gebyrets størrelse.

(5) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler til utfylling og gjennomføring av denne paragrafen, herunder om vilkår for kreditt, opphør av kreditt og vilkår for sikkerhetsstillelse.

1 Jf. f.eks. lov 19 juni 2009 nr. 58 § 3-29 og § 3-30.

§ 14-21. Sikkerhetsstillelse for særavgiftene

(1) Tollregionen skal ved registrering av avgiftspliktige kreve at det stilles sikkerhet for skyldig engangsavgift på motorvogn. ¹ De nærmere kravene til sikkerheten, herunder sikkerhetens omfang, fastsettes av tollregionen ved registreringen, og kan senere endres.

(2) Tollregionen kan kreve at virksomheter som er registrert som avgiftspliktige etter særavgiftsloven, ² stiller sikkerhet for fremtidig skyldig avgift. Krav om sikkerhetsstillelse kan stilles ved registrering av virksomheten eller senere. De nærmere kravene til sikkerhet, herunder sikkerhetens omfang, fastsettes av tollregionen i det enkelte tilfellet.

(3) Departementet kan i forskrift sette nærmere vilkår for sikkerhetsstillelsen og angi hvilke momenter som skal vektlegges ved vurderingen av om sikkerhet skal kreves.

1 Jf. lov 19 juni 1959 nr. 2.

2 Lov 19 mai 1933 nr. 11.

[...]

§ 16-42. Ansvar ved avgiftsfri levering av varer og tjenester

Departementet kan i forskrift bestemme at mottakeren av avgiftsfrie varer og tjenester som ellers er avgiftspliktige etter lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter, er ansvarlig for avgiften dersom vedkommende ikke oppfyller vilkårene for avgiftsfrihet. I slike tilfeller er også leverandøren ansvarlig for avgiften dersom han visste eller burde ha visst at vilkårene for avgiftsfritak ikke var oppfylt.

[...]

Utdrag av forskrift 21. desember 2007 nr. 1766 til utfylling og gjennomføring mv. av skattebetalingsloven (skattebetalingsforskriften)

For hele forskriften, se <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2007-12-21-1766>

[...]

§ 9-1-1. *Betaling via bank*

- (1) Ved betaling av skatte- og avgiftskrav via bank skal innbetaling skje til den bankkonto innkrevingsmyndigheten for kravet bestemmer.
- (2) Innbetaling til bank kan skje elektronisk eller ved bruk av betalingsblankett. Skattedirektoratet og Toll- og avgiftsdirektoratet kan fastsette særskilte betalingsblanketter og bestemme at disse skal benyttes når betaling via bank skjer ved bruk av betalingsblankett.
- (3) Ved elektronisk betaling skal kundeidentifikasjon (KID) oppgis sammen med betalingsoppdraget til betalers bank, når det er tilrettelagt for dette.
- (4) Betalingsformidlere skal avvise elektroniske betalingsoppdrag for skatte- og avgiftskrav dersom det ikke er oppgitt gyldig kundeidentifikasjon (KID), når det er tilrettelagt for dette.
- (5) Ved betaling via bank skal bankene og deres avregningsentraler sørge for at faktisk innbetalingsdato til banken blir registrert og følger betalingstransaksjonen til betalingsmottaker.

[...]

§ 10-4-1. *Beløpsgrense for betaling og tilbakebetaling av skatte- og avgiftskrav*

- (1) Skatte- og avgiftskrav samt tilgodebeløp, inkludert eventuelle gebyrer og renter etter skattebetalingsloven § 11-2, § 11-4 og § 11-5, som alene utgjør under 100 kroner, betales eller tilbakebetales ikke. Dette gjelder likevel ikke for:
  - a) sjømenn som er skattepliktig etter skatteloven § 2-3 første ledd, hvor beløpsgrensen er 2 000 kroner,
  - b) betaling av krav på toll, kredittgebyr for benyttelse av tollkreditt, merverdiavgift og særavgifter som kreves opp ved innførsel, jf. skattebetalingsloven § 10-41, hvor beløpsgrensen er 50 kroner, unntatt for alkoholholdig drikk og tobakk, hvor det ikke gjelder noen beløpsgrense,
  - c) betaling av vektårsavgift med døgnats etter bestemmelsene om korttidsbruk av tilhenger jf. forskrift 29. juni 2000 nr. 688 om vektårsavgift § 7,
  - d) engangsavgift på motorvogner, hvor beløpsgrensen er 200 kroner, og
  - e) tilleggsavgift for forsinket betaling av årsavgift med redusert sats, hvor beløpsgrensen er 50 kroner.
- (2) For skatte- og avgiftskrav som betales i terminer eller i henhold til nærmere fastsatt avgiftspesifikasjon eller deklarasjon, gjelder beløpsgrensen for den enkelte termin, spesifikasjon eller deklarasjon.

⁰ Endret ved forskrift 25 mars 2010 nr. 462 (i kraft 1 april 2010).

§ 10-4-2. Beløpsgrense for renter og rentegodtgjørelse

Forsinkelsesrenter, jf. skattebetalingsloven § 11-1 og § 11-3, mindre enn 50 kroner betales eller tilbakebetales ikke. Tilsvarende gjelder dersom renter og rentegodtgjørelse etter § 11-2 og § 11-4 i særlige tilfeller oppstår som krav på slik måte at rentene faller utenfor regulering sammen med hovedstol etter § 10-4-1.

0 Endret ved forskrift 25 mars 2010 nr. 462 (i kraft 1 april 2010).

§ 10-4-3. Beløpsgrense for bortskrivning eller inntektsføring av små, gjenstående restbeløp

Restbeløp til innbetaling under 50 kroner kan frafalles. Tilsvarende har skatte- eller avgiftspliktige ikke krav på å få utbetalt restbeløp under 50 kroner. Beløp som nevnt i første og annet punktum kan henholdsvis utgiftsføres eller inntektsføres i regnskapet.

0 Tilføyd ved forskrift 25 mars 2010 nr. 462 (i kraft 1 april 2010).

§ 10-4-4. Avrunding

Ved beregning av skatte- og avgiftskrav avrundes beløpet ned til nærmeste hele krone.

0 Endret ved forskrift 25 mars 2010 nr. 462 (i kraft 1 april 2010, tidligere § 10-4-3).

[...]

§ 10-40-3. Forfall ved forsinket særavgiftsoppgave

Bestemmelsen i skattebetalingsloven § 10-40 andre ledd gjelder også særavgifter innberettet på avgiftsoppgave som ikke er levert innen oppgavefristen.

0 Tilføyd ved forskrift 25 mars 2010 nr. 462 (i kraft 1 april 2010).

[...]

§ 11-1-6. Forsinkelsesrenteberegning ved nedsettelse av skatt eller avgift

(1) Nedsettes et skatte- eller avgiftskrav skal det foretas ny forsinkelsesrenteberegning på grunnlag av den endrede skatt eller avgift.

(2) Dersom et skattekrav forfalt til betaling i flere terminer, blir etter ny renteberegning så vidt mulig like meget av hver termin å anse som frafalt. Er skattekravet tidligere forhøyet, anses forhøyelsen frafalt først, og en senere forhøyelse før en tidligere forhøyelse.

[...]

§ 11-2-1. Beregningsgrunnlag

Ved beregning av renter etter skattebetalingsloven § 11-2 skal følgende ikke inngå i beregningsgrunnlaget: tilleggsskatt, tilleggsavgift, tilleggstill og forsinkelsesavgift, samt for mye utbetalt rentegodtgjørelse etter skattebetalingsloven § 11-3 og § 11-4. Det samme gjelder renter etter § 9-10 i ligningsloven, slik den lød frem til 1. januar 2009, dersom renter beregnes etter denne bestemmelsen etter reglene i § 19-2-4.

0 Endret ved forskrifter 19 des 2008 nr. 1487, 25 mars 2010 nr. 462 (i kraft 1 april 2010).

§ 11-2-2. Renteberegning ved endringer i flere terminer eller år

Ved beregning av renter etter vedtak om endring og egenretting, skal renter beregnes for hver enkelt termin eller år. Ved beregningen skal det ikke tas hensyn til endringer i andre terminer eller år.

§ 11-2-3. Renteberegning ved flere endringer i samme termin eller år

(1) Dersom et skatte- eller avgiftskrav økes i forhold til foregående oppgave, egenretting eller vedtak, skal renteberegningen skje på grunnlag av økningen. Er det foretatt flere egenrettinger før skatte- og avgiftsmyndigheten har godkjent oppgavene, skal renter bare beregnes av det beløpet som samlet blir å betale.

(2) For skatte- og avgiftskrav som tidligere har vært innbetalt en periode, og som det er ytt renter for etter skattebetalingsloven § 11-4, skal det ved den nye beregningen benyttes samme sats som etter § 11-4 for den perioden.

[...]

§ 11-3-1. Beregningsgrunnlag

(1) Ved beregning av renter etter skattebetalingsloven § 11-3 skal også tilleggsskatt, tilleggsavgift, tilleggstoll, forsinkelsesavgift og forhøyet utgående merverdiavgift, samt renter etter skattebetalingsloven § 11-1, § 11-2, § 11-4 og § 11-5 inngå i beregningsgrunnlaget.

(2) Det senest innbetalte beløpet regnes som tilbakebetalt først. Ved beregning av renter skal tilgodebeløp som nyttes til motregning anses tilbakebetalt samme dag som motregningen foretas.

0 Endret ved forskrift 21 jan 2010 nr. 45.

§ 11-3-2. Krav som godskrives tollkreditten eller kredittordningen for engangsavgift

Rente etter skattebetalingsloven § 11-3 skal beregnes dersom krav som er belastet konto for tollkreditten eller kredittordningen for engangsavgift, tilbakebetales ved godskriving av kontoen. Renten skal beregnes fra den første i måneden etter forfallstidspunktet som følger av skattebetalingsloven § 10-60, og frem til den første i den måned beløpet godskrives den løpende kreditt.

[...]

§ 11-4-1. Beregningsgrunnlag

(1) Ved beregning av renter etter skattebetalingsloven § 11-4 skal også tilleggsskatt, tilleggsavgift, tilleggstoll, forsinkelsesavgift og forhøyet utgående merverdiavgift, samt renter etter skattebetalingsloven § 11-1, § 11-2 og § 11-5 inngå i beregningsgrunnlaget.

(2) Det senest innbetalte beløpet regnes som tilbakebetalt først. Utleggstrekk nedlagt av skatteoppkrever regnes som innbetalt første dag i den oppgjørperiode trekket skjer.

0 Endret ved forskrift 21 jan 2010 nr. 45.

[...]

§ 11-4-3. Renteberegning ved endringer i flere terminer eller år

Ved beregning av renter etter vedtak om endring og egenretting, skal renter beregnes for hver enkelt termin eller år. Ved beregningen skal det ikke tas hensyn til endringer i andre terminer eller år.

0 Endret ved forskrift 19 des 2008 nr. 1487.

§ 11-4-4. Renteberegning ved flere endringer i samme termin eller år

(1) Ved nedsettelse i forhold til sist foregående oppgave, egenretting eller vedtak skal renteberegning skje på grunnlag av nedsettelsen. Er det foretatt flere egenrettinger før skatte-

og avgiftsmyndigheten har utbetalt tilgodebeløp, skal renter bare beregnes av det beløpet som samlet blir å utbetale.

(2) Tidligere beregnede renter etter skattebetalingsloven § 11-1 og § 11-2 av krav som ikke fastholdes, bortfaller.

§ 11-4-5. Renter ved særskilt refusjon av særavgifter

Det skal ytes renter etter skattebetalingsloven § 11-4 ved refusjon etter § 4-2-1 i forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter, jf. § 11-6-1.

0 Endret ved forskrifter 12 juni 2012 nr. 521 (i kraft 1 juli 2012), 17 des 2013 nr. 1565 (i kraft 1 jan 2014).

[...]

§ 11-6-1. Rentesats ved refusjon av avgift

Renten etter § 11-4-5 fastsettes til 0,7 prosent.

0 Endret ved forskrifter 19 des 2008 nr. 1487, 25 mars 2010 nr. 462 (i kraft 1 april 2010), 12 juni 2012 nr. 521 (i kraft 1 juli 2012), 17 des 2013 nr. 1565 (i kraft 1 jan 2014), [27 juni 2014 nr. 883](#).

[...]

§ 11-7-1. Avrunding av rentebeløp

Rentebeløp avrundes nedover til nærmeste hele krone.

§ 11-7-2. Utsatt beregning eller bortfall av renter

Skattedirektoratet og Toll- og avgiftsdirektoratet kan bestemme at beregning av renter etter skattebetalingsloven § 11-1, § 11-2 og § 11-5 i enkelte tilfeller skal utsettes eller bortfalle.

§ 11-7-3. Renteberegning ved endring etter domstolsavgjørelse

Av skatte- og avgiftskrav som fastholdes etter ny fastsettelse som følge av domstolsavgjørelse, svares renter etter skattebetalingsloven § 11-1 og § 11-2 fra forfallstiden for det opprinnelige skatte- og avgiftskravet.

0 Endret ved forskrifter 19 des 2008 nr. 1487, 25 mars 2010 nr. 462 (i kraft 1 april 2010).

[...]

§ 14-21-2. Sikkerhetsstillelse for særavgiftene

(1) Tollregionen kan kreve at virksomheter som er registrert som avgiftspliktige etter særavgiftsloven stiller sikkerhet for fremtidig skyldig avgift. Krav om sikkerhetsstillelse kan stilles ved registrering av virksomheten eller senere.

(2) Ved vurderingen av om sikkerhet skal kreves, skal det blant annet tas hensyn til

- a. om virksomheten gjentatte ganger har betalt avgiften for sent eller for øvrig har overtrådt avgiftsbestemmelsene,
- b. om virksomheten har uoppgjorte restanser med hensyn til skatter, avgifter og toll,
- c. om virksomheten, styret eller ledelsen kan anses kredittverdige.

(3) I de tilfeller der sikkerhet kreves gjelder bestemmelsene i § 14-20-4 annet ledd tilsvarende.

(4) De nærmere krav til sikkerheten, herunder sikkerhetens omfang, fastsettes av tollregionen. Som hovedregel skal sikkerheten til enhver tid dekke avgiftskravet for to

terminer. Dersom nye omstendigheter eller opplysninger tilsier det, kan tollregionen stille ytterligere krav til sikkerheten.

[...]

§ 16-42-1. Særlige regler om ansvar for særavgift

(1) Ved levering av naturgass og LPG etter § 3-6-7 til § 3-6-11, elektrisk kraft etter § 3-12-4, § 3-12-5, § 3-12-9 til § 3-12-13, mineralolje, naturgass og LPG etter § 4-3-1 og § 4-3-2, mineralolje, smøreolje, naturgass og LPG etter § 4-4-1 til § 4-4-3 og avgiftsfri biodiesel etter § 3-11-7 i forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter, er det mottaker som er ansvarlig for innbetaling av avgiften dersom vedkommende ikke oppfyller vilkårene for avgiftsfritak. I den utstrekning leverandøren visste eller burde ha visst at kravene for fritak ikke var oppfylt, kan krav rettes mot denne.

(2) Ved levering av avgiftsfri teknisk etanol, er mottaker ansvarlig for innbetaling av avgiften dersom vedkommende ikke oppfyller vilkårene for avgiftsfritak.

0 Endret ved forskrifter 15 des 2009 nr. 1528 (i kraft 1 jan 2010), 24 aug 2010 nr. 1212 (i kraft 1 sep 2010), 12 juni 2012 nr. 521 (i kraft 1 juli 2012), 13 des 2012 nr. 1286 (i kraft 1 jan 2013).

[...]

Toll- og avgiftsdirektoratets kommentarer

1. Fritak for reisegods

(jf. Stortingets vedtak om avgift på tobakkvarer (heretter "stortingsvedtaket") § 3 første ledd bokstav b nr. 1)

Tobakkvarer som bringes med som reisegods, er fritatt for avgift på de vilkår som følger av tollforskriften § 5-1-1 til § 5-1-6. Det er gjort unntak for merkeplikten etter forskrift 6. februar 2003 nr. 141 om innhold i og merking av tobakkvarer § 9.

2. Fritak for levering i tilknytning til NATO

(jf. stortingsvedtaket § 3 første ledd bokstav c nr. 2 og forskrift om særavgifter (heretter "saf.") § 4-9-1)

Norge har gjennom avtale mellom partene i traktaten for det nordatlantiske området om status for deres styrker (NATO SOFA) av 19. juni 1951, forpliktet seg til å frita for særavgift. Partnerskap for Fred-samarbeidets avtale av 19. juni 1995 (PFP SOFA) gir NATO SOFA tilsvarende anvendelse for disse landene. Andre bestemmelser om fritak for særavgifter følger av *Avtale om status for den nordatlantiske traktats organisasjon, de nasjonale representanter og dens internasjonale stab* av 20. september 1951, og *Protokoll om status for internasjonale, militære hovedkvarterer opprettet i henhold til traktaten for det nordatlantiske området* av 28. august 1952.

3. Fritak for internasjonale organisasjoner

(jf. saf. § 4-9-2)

Det følger av saf. § 4-9-2 at det gis fritak for avgift på varer til bruk for internasjonale organisasjoner. Fritaket gjelder kun organisasjoner som er nevnt i stortingsvedtaket. For tobakkvarer gis det avgiftsfritak for Den nordiske investeringsbanken, jf. stortingsvedtaket § 3 første ledd bokstav c nr. 3.

4. Provisantering til skip og luftfartøyer

(jf. stortingsvedtaket § 3 første ledd bokstav a nr. 2 og saf. kapittel 4-10)

Det kan på nærmere vilkår gis avgiftsfritak ved levering av ufortollete varer som proviant til skip og luftfartøyer. Fritaket for avgift på tobakk er gitt gjennom en henvisning fra Stortingets vedtak om avgift på tobakkvarer § 3 første ledd bokstav a nr. 2 til tolloven § 4-23. Kapittel 4-10 i særavgiftsforskriften gir nærmere bestemmelser om fritaket.

Ordningen er nærmere regulert i tollforskriften § 4-23-8. Den innebærer at proviant – med unntak av alkoholholdige drikkevarer – kan leveres ufortollet til norske fiske- og fangstfartøy som skal oppholde seg utenfor tollområdet sammenhengende i minst 14 dager, til besetningens personlige bruk om bord.

Omleggingen har ikke medført endringer i særavgiftsregelverket.

For generell informasjon om tolloven § 4-23 vises det til omtale i "TollABC". Denne er tilgjengelig på www.toll.no.

5. Utsalg på lufthavn (tax free)

(jf. stortingsvedtaket § 3 første ledd bokstav a nr. 3 og saf. kapittel 4-11)

I henhold til Stortingets vedtak om avgift på tobakk § 3 første ledd bokstav a nr. 3, som henviser til tolloven § 4-30, gis det fritak for varer som leveres til toll- og avgiftsfritt utsalg på lufthavn ("tax free").

Fritaket gjelder både ved innførsel og ved levering av varer fra registrerte virksomheters godkjente lokaler og er nærmere regulert i nytt kapittel 4-11 i særavgiftsforskriften. Tolloven § 4-30 er omtalt i "TollABC".

6. Dispensasjon fra avgiftsplikten

(jf. stortingsvedtaket § 5)

Tollregionen kan etter søknad frita for eller sette ned avgiften dersom det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da stortingsvedtaket ble truffet, og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet etter avgiftsmyndighetenes syn får en utilsiktet virkning. Bestemmelsen oppstiller med andre ord to vilkår som begge må være oppfylt. Dispensasjonsadgangen er som en følge av dette snever.

Det følger av St.prp. nr. 1 (1985-86) s. 24-25, som gir en generell omtale av dispensasjonsadgangen på særavgiftsområdet, at blant annet økonomiske, sosiale, helsemessige, næringspolitiske eller lignende forhold ikke skal tillegges vekt i vurderingen av om vilkårene for dispensasjon er oppfylt. Dette er også lagt til grunn i fast forvaltningspraksis.

7. Avgiftsfri overføring

(jf. saf. §§ 2-1, 2-2 og 2-8)

Registrert virksomhet kan overføre avgiftspliktige varer til andre registrerte virksomheters godkjente lokale, uten at avgiftsplikten oppstår. Den som mottar de avgiftspliktige varene ved avgiftsfri overføring, er ansvarlig for at varene tilgangsføres lokalet og at avgiften blir beregnet og betalt ved videresalg/uttak. Avgiftsfri overføring av avgiftspliktige varer skal dokumenteres.

8. Erstatningsvarer

(jf. saf. § 3-1-1)

Snus uten innhold av tobakk og nikotin, er ikke avgiftspliktig.

E-sigaretter omfattes ikke av avgiftsplikten. Når det gjelder innførsel av slike produkter, se rundskriv med saksnummer 2013/08879.

9. Registreringssted

(jf. saf. § 5-4)

Registrering skal skje i den tollregionen virksomheten ifølge Enhetsregisteret har sitt forretningssted/hovedkontor.

10. Avgiftskoder og utfylling av avgiftsoppgave (blankett RD-0007)

(jf. saf. § 6-1)

For registrerte virksomheter som ikke legger varene inn på godkjent lokale, oppstår avgiftsplikten ved innførselen, jf. saf. § 2-1 (1) bokstav b. Disse virksomhetene skal deklare varen på ordinær måte via avgiftsoppgave, jf. saf. § 6-1. Dette betyr at registrerte virksomheter ikke skal deklare særavgifter via TVINN.

Ved deklarerer av avgift på tobakkvarer skal det på avgiftsoppgaven benyttes avgiftstype TO og følgende avgiftsgrupper:

Type/gruppe	Avgiftsomfang	Enhet	Sats
TO 101	sigarer	gram	2,44
TO 201	sigaretter	stk.	2,44
TO 301	røyketobakk, karvet skråtobakk, råtobakk i forbrukerpakning	gram	2,44
TO 401	skråtobakk	gram	0,99
TO 501	snus	gram	0,99
TO 601	sigarettpapir og sigarett- hylser	stk.	0,0373

TO skrives alltid i kolonne 13 og avgiftsgruppe i kolonne 14. Avgiftsgruppene er samordnet med regelsekvensene i TVINN.

Tilleggskoder

Avgiftsfri omsetning skal også deklarerer på avgiftsoppgaven, men med en tilleggskode fra 00 til 99. For tobakkvarer er det følgende tilleggskoder:

- 11 levert til utenlandske diplomatiske og konsulære tjenestemenn som nyter personlig tollfrihet
- 12 levert til NATO og/eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell iht. internasjonale avtaler, herunder Partnerskap for fred
- 13 levert til Den nordiske investeringsbanken
- 20 utført til utlandet (unntatt Svalbard og Jan Mayen)
- 21 utført til Svalbard og Jan Mayen
- 22 levert som proviant mv. til bruk eller salg om bord i fartøyer eller luftfartøyer i utenriks fart
- 28 lagt inn på tollager
- 30 overført til andre registrerte for avgift på tobakkvarer

40	tilintetgjort (under tollvesenets kontroll) jf. saf. § 2-5
42	kvalitetsprøvd og forbrukt i fabrikker eller på lager
50	varer kommet i retur (til virksomhetens godkjente lokale)
51	varer kommet i retur (til virksomhetens godkjente lokale) som ble levert avgiftsfritt
99	manko

Tilleggskodene skal alltid benyttes etter avgiftstype og avgiftsgruppe og skrives i kolonne 15 på avgiftsoppgaven.

Fritak

Alle de forannevnte kodene, unntatt kodene 50, 51 og 99 er fritakskoder. Disse skal oppgis i avgiftsoppgavene, ut for riktige avgiftstyper og avgiftsgrupper, med antall enheter, men det skal IKKE beregnes avgift. Det gjøres oppmerksom på at enkelte fritak kun gis etter søknad til tollregionen, og kan ikke føres på avgiftsoppgaven med tilleggskode.

Kode 50 – returer

Varer kommet i retur til den registrerte avgiftspliktiges lager, skal også oppgis i avgiftsoppgaven ut for den riktige avgiftstypen og avgiftsgruppen, med antall enheter. Her må det i tillegg oppgis en dato dersom “returen” ble levert med annen avgiftssats enn den som gjelder i oppgaveperioden. Antall enheter skal her multipliseres med gjeldende sats for den oppgitte datoen.

Kode 51 - returer som ble levert avgiftsfritt

Varer som ble levert avgiftsfritt og kommer i retur til den registrerte avgiftspliktiges lager, må ha egen kode fordi det ikke skal trekkes fra avgift i dette tilfelle. Denne koden får samme funksjon som “fritakskoder”.

Kode 99 – manko

Manko på lageret er i følge regelverket avgiftspliktig, og det skal beregnes avgift på vanlig måte. For å kunne skille eventuell oppgitt manko fra vanlig uttak/omsetning, skal dette oppgis med egen tilleggskode.

Annet om utfylling av avgiftsoppgaven

For avgift på tobakkvarer skal det bare oppgis antall og enhet i kolonnene 18 og 19 (20 og 21 skal aldri fylles ut).

Ved utfylling av avgiftsoppgaven skal alle bevegelser i tilknytning til virksomhetens godkjente lokale synliggjøres. Alle uttak og innlegg av betydning for avgiftsplikten skal føres med relevant tilleggskode. Nettoføring hvor kun avgiftsbeløpet som skal betales fremkommer, skal ikke skje.

11. ELSÆR – elektronisk innrapportering av særavgiftsoppgaver

Fra 1. september 2011 ble det åpnet for elektronisk innrapportering av særavgifter. Dette er et tilbud til alle registrerte særavgiftspliktige.

Innlogging gjøres gjennom Altinn, og tilgang til tjenesten krever innlogging med minimum sikkerhetsnivå 2. I tillegg må du ha rollen:

- Regnskapsmedarbeider
- Tilgang til regnskapsrelaterte skjemaer og tjenester

Daglig leder eller andre med denne rollen kan delegerere denne rollen til aktuelle ansatte. For utfyllende informasjon om delegering av rettigheter i Altinn, kontakt Altinn brukerservice, eller se:

<https://www.altinn.no/no/Portalhjelp/Administrere-rettigheter-og-prosessteg>

Vi viser for øvrig til brukermanual for elektronisk innrapportering av særavgiftsoppgaver, publisert på www.toll.no.

12. Betaling, renteberegning, beløpsgrenser og sikkerhetsstillelse

Lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven, heretter "sktbl.") og forskrift 21. desember 2007 nr. 1766 til utfylling og gjennomføring av skattebetalingsloven (skattebetalingsforskriften, heretter "sktbf.") inneholder bl.a. regler om forfall, betaling, renteberegning og sikkerhetsstillelse.

12.1 Forfall og betaling

(jf. sktbl. kapittel 9 og 10 med tilhørende forskrifter)

Sktbl. kapittel 9 har regler om betalingsmåter og hva som anses som rettidig betaling.

Sktbl. kapittel 10 har regler om forfall. For virksomheter som er registrert som særavgiftspliktige fremgår det av sktbl. § 10-40 at innenlands særavgift forfaller til betaling samme dag som det skal leveres avgiftsoppgave, jf. saf. § 6-1. Bestemmelser om forfall for særavgifter som påløper ved innførsel, fremgår av sktbl. § 10-41.

Sktbl. kapittel 10 inneholder for øvrig bestemmelser om forfall for endringsvedtak, ansvarskrav og regler om ubetinget betalingsplikt selv om et vedtak er påklaget og lignende.

(Mer utfyllende omtale av betaling og kredittordninger ved innførsel fremgår av Tollvesenets Innførselsveileder, publisert på www.toll.no).

12.2 Renteberegning

(jf. sktbl. kap. 11 og sktbf. kap. 11)

I skattebetalingsloven hjemles fire rentetyper; forsinkelsesrente jf. sktbl. § 11-1, etterberegningsrente jf. sktbl. § 11-2, rente ved forsinket tilbakebetaling jf. sktbl. § 11-3 og tilbakebetalingsrente jf. sktbl. § 11-4.

Renter ved forsinket betaling etter sktbl. § 11-1 skal beregnes av krav som ikke betales innen forfall og løper frem til betaling skjer. Etterberegningsrente i tråd med lovens § 11-2 skal også inngå i beregningen av forsinkelsesrente, når et hovedbeløp og renter ikke blir betalt innen

fastsatt frist. Selv om avgift ikke blir fastsatt i rett tid pga. forsinket innlevert avgiftsoppgave, skal renter allikevel fastsettes i tråd med sktbl. § 11-1 med utgangspunkt i ordinært forfall. Dette fremgår av sktbf. § 10-40-3.

Renter av økning ved vedtak om endring/egenretting (etterberegningssrente) etter sktbl. § 11-2 skal beregnes av økning i avgift som fastsettes ved vedtak om endring mv. Rentene løper fra kravene opprinnelig skulle ha vært betalt og frem til det treffes vedtak om økning. Renteberegning etter § 11-2 skjer ved korrigerende av en tidligere fastsettelse, enten etter initiativ fra den toll- eller avgiftspliktige eller Tollvesenet. Det samme er tilfelle når det ikke er skjedd en tidligere fastsettelse, f.eks. i smuglingstilfeller som avdekkes ved en regnskapskontroll.

Ved tilbakebetaling av for mye betalt avgift etter forfallsfristen, skal det etter sktbl. § 11-3 ytes rentegodtgjørelse fra dette forfallet og frem til tilbakebetaling skjer.

Ved tilbakebetaling av for mye betalt avgift som følge av vedtak om endring mv. etter sktbl. § 11-4, skal det ytes rentegodtgjørelse fra betaling fant sted frem til forfall for tilbakebetalingen.

Ordinære refusjoner etter søknad innebærer at et nytt faktum er oppstått (f.eks. at nye dokumenter legges fram for Tollvesenet), og innebærer ikke en korrigerende av en tidligere uriktig fastsettelse. I slike tilfeller gis det som hovedregel ikke rentegodtgjørelse.

Satsene for de ulike rentebestemmelsene reguleres av sktbl. § 11-6. Satser knyttet til forsinket betaling og tilbakebetaling følger forsinkelsesrentesatsen som vurderes hvert halvår. Øvrige satser reguleres årlig med bakgrunn i styringsrenten. Gjeldende rentesatser finnes på Tollvesenets internettsider.

12.3 Beløpsgrenser for betaling og tilbakebetaling

(jf. sktbl. § 10-4 og sktbf. §§ 10-4-1 (1) b og (2) samt 10-4-2, 10-4-3 og 10-4-4)

Det er fastsatt beløpsgrenser for betaling og tilbakebetaling av krav. Beløpsgrensene gjelder pr krav eller pr termin, avgiftsspesifikasjon eller deklarasjon. Hovedregelen er at toll og avgift under 100 kroner ikke skal betales eller tilbakebetales. Det er enkelte unntak fra denne beløpsgrensen når det gjelder betaling av krav som påløper ved innførsel. Forsinkelsesrenter har en beløpsgrense på 50 kroner.

12.4 Sikkerhetsstillelse

(jf. sktbl. § 14-21(2) og sktbf. § 14-21-2)

Skattebetalingsloven § 14-21 (2) angir at tollregionen ved registrering eller senere, kan kreve at virksomheten stiller sikkerhet for fremtidig skyldig avgift.

Av skattebetalingsforskriften § 14-21-2 fremgår vurderingskriteriene for når sikkerhet skal kreves. I hovedsak skal sikkerhet kreves ved overtredelse av forfallsbestemmelsene eller ved annen overtredelse av avgiftsbestemmelsene, der virksomheten har uoppgjorte restanser

mht. skatter, avgifter eller toll, eller der virksomheten, styret eller ledelsen ikke kan anses kredittverdigg.

Det tilkommer tollregionen å foreta en vurdering av virksomhetens kredittverdighet. I første rekke stilles det krav til økonomisk soliditet og likviditet. Egendeklareringssystemet bygger på et tillitsforhold mellom tollvesenet og virksomheten. En vurdering av tilliten vil derfor være grunnleggende for en vurdering av virksomhetens kredittverdighet. Tilliten vurderes i forhold til betalingsvilje, betalingsevne, overholdelse av skatte-, toll- og avgiftsregelverket mv., samt tollregionens inndrivelsesmuligheter.

Der sikkerhet kreves, skal den til enhver tid dekke avgiftskravet for to terminer med utgangspunkt i de to terminene som har høyest avgiftsbelastning siste 12 måneder. Sikkerhet skal stilles i form av selvskyldnerkausjon fra bank eller tilsvarende jf. skattebetalingsforskriften § 14-21-2 (3), jf. § 14-20-4 (2). Stilt sikkerhet kan reduseres dersom virksomheten med utgangspunkt i ovenstående, dokumenterer at sikkerhetens størrelse er satt for høyt.

13. Forbud mot nye tobakks- og nikotinprodukter

I henhold til forskrift 13. oktober 1989 nr. 1044 om forbud mot nye tobakks- og nikotinprodukter § 2, er det forbudt å produsere, føre inn til Norge, omsette eller overlate til andre, nye former for tobakks- og nikotinholdige produkter. Det samme gjelder tobakks- og nikotinholdige produkter som forutsettes benyttet på andre måter enn de som er vanlige i Norge.

Forbudet omfatter vannpipetobakk, elektroniske røykeprodukter og e-sigaretter.

14. Utdeling av gratis tobakkvarer til ansatte m.fl. i tobakkindustrien

Fra 1. januar 2007 er avgiftsfritak ved gratis utdeling av tobakkvarer til ansatte i tobakkindustrien opphevet. Eventuelle gratisutdelinger som måtte finne sted etter denne dato, vil dermed være avgiftspliktig.

15. Lagerregnskap

(jf. saf. § 5-8)

Kravene til regnskap i saf. § 5-8 må leses i sammenheng med kravene til dokumentasjon for fritak ved levering av avgiftsfrie varer, jf. den generelle bestemmelsen i saf. § 2-8, samt de øvrige kravene til dokumentasjon i forskriften kapittel 2 (avgiftsfri overføring til andre registrerte virksomheter, tilintetgjøring osv.).

16. Lagermanko

Dersom det påvises differanser mellom regnskapsmessig beholdning og opptalt beholdning ved lagerkontroll hos registrert virksomhet, er hovedregelen at overskudd skal tilgangsføres lagerregnskapet, og at det ved manko skal betales avgift. Ved differanser skal det imidlertid tas hensyn til at pluss- og minusbeholdninger normalt vil jevnes ut over noen tid.

Manko kan justeres mot overskudd dersom det framlegges tilfredsstillende dokumentasjon (korrespondanse, kreditnota, ny faktura e.l.) for at mankoen for eksempel skyldes feilleveranser, feil i lagerføring e.l.

Dessuten skal det tas rimelig hensyn ved differanser innen beslektede varer, innen samme varegruppe, varer med samme pris, varer med likt avgiftsgrunnlag e.l., slik at de vurderes under ett ved at overskudd reduserer manko. Udokumenterte differanser innenfor en ramme på +/- 0,5 % i den enkelte avgiftstermin kan godtas av Tollvesenet. Dersom virksomheten selv eller Tollvesenet konstaterer differanser ut over dette, skal disse tilgangsføres/avgiftsberegnes terminvis.

Tellefeil som kan sannsynliggjøres ved at f.eks. det samme kvantum av en varetype som er registrert som manko i en avgiftstermin, er registrert som udokumentert overskudd i en annen avgiftstermin, skal godtas av Tollvesenet.

Ved virksomhetens årsoppgjør skal det aktuelle årets samlede udokumenterte differanse legges til grunn. Enhver differanse som ikke kan dokumenteres i henhold til disse kommentarer, skal tilgangsføres/avgiftsberegnes innen den 18. januar det påfølgende år. Toll- og avgiftsdirektoratet kan, dersom spesielle forhold taler for det, bestemme at en 12-måneders periode skal legges til grunn i stedet for det aktuelle kalenderår. I så tilfelle skal enhver udokumentert differanse tilgangsføres/avgiftsberegnes innen den 18. i påfølgende avgiftstermin.

Beholdningsdifferanser som måtte fremkomme ved opptelling av lageret, må gis tilfredsstillende forklaring, og eventuelle korrigeringer i lagerregnskapet må legitimeres med bilag påført nødvendig henvisning.